

VOLILEC KOT PRIMADONA

Volitve v občinski svet in za župana so pred durmi: 4. decembra. Politične stranke, ki delujejo v naši občini, v zakulisju že mrzlično delajo razne kadrovske rošade in druga pri drugi vohljajo, kdo bo koga kandidiral za župana (ali županjo), kdo vse bo na kandidatni listi za občinski svet in tehtajo možnosti, ki jih imajo njihovi kandidati(-ke) za izvolitev. Ta predvolilna vročica pa je zajela bolj ali manj le strankarske veljake, aktiviste in aparatčike, drugi - ki nismo udeleženi v tem cirkusu - pa s kančkom ironije zgolj opazujemo od strani. Vendar smo v resnici mi - povsem navadni občani (volilci) trenutno glavni akterji in ne oni, ki bodo kandidirali. Kajti (tudi) moj, tvoj glas bo odločil, kdo (ne) bo na kakšnem stolčku sedel! In zato se nam zdaj ljudje iz strank dobrikajo, nas lovijo v svoje mreže, obljublajo, si prizadevajo za našo naklonjenost, nas postavljajo na piedestal - čeprav nas bodo že dan po volitvah pozabili... Izkoristimo naš trenutek primadone! Ko je oblast nič, volilec vse. Pustimo se "crkljati", osvajati in razvajati... Prepustimo se razkošju občutka moči, občutku, da zares odločamo... Saj tisti hip, ko svoj glas spustimo v volilno skrinjico in z njim za štiri leta izberemo svojo (tokrat lokalno) elito, smo nasledili in že tonemo (spet) v to, za kar nas oblast potrebuje - v množico davkoplachevalcev, v molzne krave za norosti oblastnikov.

Zavijte zdaj h kostanjarju in si privoščite topel kostanj, da si v tem brezobzirnem, intrigantskem teatru ogrejete vsaj roke, če že ne srca.

Livija Sikur Zorman

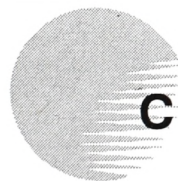

IZ VSEBINE

- Portorožanova predvolilna anketa (stran 3)
- Država je sredi Portoroža gradila na črno (stran 5)
- Piran Piranu (strani 6, 7, 8)
- O našem času (stran 10)
- Kam po "špežo"? (stran 11)
- Program Avditorija za november in napovedi za december (stran 19)
- Portorožanova priloga

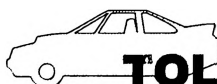
Stopite do kostanjarja in si privoščite merico dišečih, toplih kostanjev. Svet se vam bo zdel domač in bolj prijazen.

(foto: Mitja J.)

CREDEX d.o.o.

RENT - A - CAR

TOLEDO

za vozila:

SEAT

SAAB

**POSREDNIŠKA PRODAJA
VOZIL ZNAMKE
SEAT - SAAB**

- V Portorožu, Seča 194/a
(nasproti diskont trgovine)
Tel.: 066/70-993
- V Kopru, Kidričeva 41
Tel.: 066/22-395

PODJETNIKI

• ZANESLJIVO • KAKOVOSTNO • POCENI •

VODIMO POSLOVNE KNJIGE

 GLAVNA KNJIGA - SALDAKONTI

 OBRAČUN OSEBNIH DOHODKOV

 TRGOVSKA KNJIGA, ...

IMAGE d.o.o. Hotel Jadranka, Portorož

Tel./fax: 066 73-051 int. 8143

Del. čas: 08.00-14.00 17.00-19.00

Gospod Milan Mahnič, nekateri Vas poznamo kot pomorščaka, drugi kot uspešnega poslovnega moža. V Portorožu in Piranu ste prisotni vse od prvega rojstnega dneva Srednje pomorske šole in od začetkov Splošne plovbe. Kje ste se rodili, od kod je vaš rod?

- Rojen sem 1928. leta v Senožečah na Krasu, ko je tam vladala fašistična Italija. Mati je imela diplomu gospodinjke in meščanske šole, pa je poučevala gospodinjstvo v kmetijski šoli; po vojni je bila neke vrste ekonom v zdravstveni ustanovi v Postojni. Oče je bil oficir kraljevine Jugoslavije, zato nismo živeli veliko skupaj.

V letih '39 do '44 sem v Trstu obiskoval gimnazijo. Zaključno leto so pretrgali bombni napadi na Trst. Vrnil sem se domov v Senožeče - kjer sem se hotel skriti pred zlom. Pomagal sem pasti živino, pa ne za dolgo. Spominjam se tovornjaka, ki so ga nemški okupatorji napolnili z mladino iz Senožeč in jo odpeljali v taborišče na furlansko stran. Meni je uspelo "pobrisati" iz taborišča domobrancev, tistih, ki so imeli na rokavu našitek beneške gondole. Špet sem bil doma in potem v partizanski brigadi Fontanat, kasneje pa v hercegovski 29. diviziji. Po dvajsetih mesecih sem bil v Mostarju leta 1946 demobiliziran. To obdobje je seveda zgodba zase. Nikoli nisem poskušal, kot nekateri, pripisati tem časom kaj drugega, kot si zaslužijo. Nisem poskušal biti zaradi tega pomemben ali pa v časih - ko je bilo to normalno, samo po sebi umevno - zase zahtevati privilegije. Svoj boj v partizanih sem jemal kot svojo dolžnost do domovine. Tudi v komunistično partijo nisem nikoli ustopil, ker v njej nisem videl pravega smisla.

Kot pravite, je bila marca 1947 Srednja pomorska šola ustanovljena kot konkurenca italijanski pomorski šoli na Svobodnem tržaškem ozemlju. Koliko Slovencev se vas je vpisalo v prvi letnik?

- Bilo nas je 27 učencev v 4 razredih (2 nautična, gradbeni in strojni). Prvo leto smo prebili v Semedeli. Na dveh majhnih obalnih ladjah pa smo se bodoči slovenski pomorci zelo slovesno izkrcali v Piranu že naslednje šolsko leto. Takrat tam še ni bilo Slovencev! Po maturi sem se zaposlil na Jugoliniji. Študiral sem na višji pomorski šoli na Reki, kjer sem diplomiral leta 1956. Ne bom pozabil prve štipendije, ki jo je Splošna plovba za dve leti podelila meni in še petim Slovincem. Ne bi smeli pozabiti na začetke našega edinega ladjarja. Današnje težko poslovno stanje Splošne plovbe je pousem nepotrebno.

Navigacijo ste - kot poveljnik - zapustili leta 1961. Potrebovali so vas v podjetju. Kako ste se potem že čez leto dni znašli v Sudanu?

- Na predlog takratnega direktorja Splošne plovbe, ki ga še danes globoko cenim, so me imenovali za nosilca tehnične pomoči za pomorstvo v Sudanu. Gospodariti sem začel z dvema ladjama. Leta '67 pa sem postal predstavniki sudanske linijske plovbe v Rotterdamu. Čez štiri leta sem prigrispodaril že sedem ladij. Zaprtje Suez je firmi prinašalo dobiček. Prdstavništvo sem zaradi širjenja prometa v Skandinavijo na začetku sedemdesetih let preselil v Hamburg.

Zdi se mi, če dovolite pripombo, da je to zgodba o pravem človeku, ob pravem času, na pravem mestu. Srečevali ste se in prijateljevali z najrazličnejšimi ljudmi Evrope. Vaša dva otroka in soproga so vam stali ob strani. Zakaj ste prenesli leta 1979 agencijo za sudansko linijsko plovbo s petnajstimi ladjami v Trst?

- Pomorci se z gorečo željo vračamo domov. Leta 1991 sem s podjetjem nekako zaključil; le en dan v tednu grem še v Trst, da kaj postorim. Imam pa pet unučkov in mislim, da jih premalo videvam!

Kaj vam pomeni Piranski zaliv?

- Piranski zaliv? To je slovenski zaliv. Suverenost nad morjem v zalivu in nujnim delom Savudrijskega polotoka si bomo pridobili s trgovino, ki bo zadovoljila nasprotno stran. Pri tem ne mislim na menjavo ozemlja. Mislim na povezave, ki jih Slovenci lahko omogočimo in zgradimo, da bi naši sosedje imeli čimkrajšo pot do razvitega zahoda.

dr. Saša Žužek Rešek

čestitamo, zahvaljujemo, voščimo...

"Individualna sreča ni nobena vrednota - pravo življenjsko radost in srečo se lahko meri samo s tisto količino sreče in radosti, ki jo, pa četudi na račun lastne sreče, pričaraš svojim bližnjim".

Teh par vrstic namenjam mojemu bratu **Toniju** za rojstni dan; ker pa nočem biti malenkostna, bom zamolčala za kateri.

Na ustanovitvenem sestanku dvanajstega regionalnega združenja podjetnikov Slovenije dne 6. oktobra v Kopru je bil za predsednika upravnega odbora tega regionalnega združenja (ki povezuje podjetnike Obale in Krasa) izvoljen Portorožan **Dimitrij Živec**. Iskrene čestitke!

Čestitke jadralcu **Dušanu Puh** (predstavili smo ga tudi v Portorožanovih Naših obrazih junija letos) za sijajno letošnjo jadrarno sezono, še posebej pa za 1. mesto na tradicionalni - letos že 26. regati imenovani Barcolana - ki si ga je (pred svojim "večnim" tekmečem Mitjo Kosmino) prijadral 9. oktobra v Barkovljah pri Trstu.

Justo PETRINJA in **Marjan OGRIN** s Prečne poti v Portorožu sta 14. oktobra praznovala vsak svoj rojstni dan: Justo je dosegel lep jubilej - 80 let, Marjan pa jih je odštel 35.

Priredili smo lepo skupno slavlje!

Justo iskreno čestita družina **Ogrin**, Marjanu pa vsi njegovi: hčeri **Moja** in **Valentina**, mama, oče in sestra **Marina**.

Obema pa - še na mnoga leta v prijateljskem ozračju naše lepe soseske.

Antonietta in **Nazario FURLANIČ** iz Pirana slavita 54. obletnico svoje poroke! Svoj "da sta srečna zakonca dahnila že daljnega leta 1940. Letos, 16. oktobra pa sta to svojo ne ravno vsakdanjo obletnico proslavila v svojem domu na Pusterli 1 v Piranu. Iskreno se pridružujemo čestitkam in jima želimo, da bi bil njun zakon še naprej tako srečen kot doslej.

Toda v Luciji imamo še starejše zakonske slavljenke: **Luigia** in **Giorgio RUZZIER** iz Lucije sta 12. oktobra slavila 59. obletnico poroke in ob tej res enkratni priložnosti sta zakonca na Liminjanski ulici 94 s sorodniki in prijatelji ob pijači in vinu proslavljala pozno v noč. Ob tej lepi obletnici iskrene čestitke!

Konec septembra je svoj rojstni dan slavila **Marica MAGAZIN** iz Lucije. Vse najboljše ji želijo prijatelji.

Nekaj dni prej je rojstni dan imel **Kristijan BONIFACIO**, ki ga je praznoval s svojimi starši in prijatelji. Vse najboljše tudi njemu!

NA KOGA VI STAVITE?

V tem jesenskem predvolilnem času bi utegnil tistemu, ki bi se lotil stav (npr. sklepanje stav, katera politična stranka si bo izbrila največ sedežev v občinskem svetu), posel lepo zacveteti. Mogoče bo kakšen nadebuden podjetnik izkoristil našo idejo: volilcem v zabavo, sebi pa v korist. Pri tem mu je lahko v pomoč naša predvolilna anketa, ki kaže, da so vse možnosti še odprte. Strankam želimo uspešen lov na volilce, volilcem pa uspešen izbor!

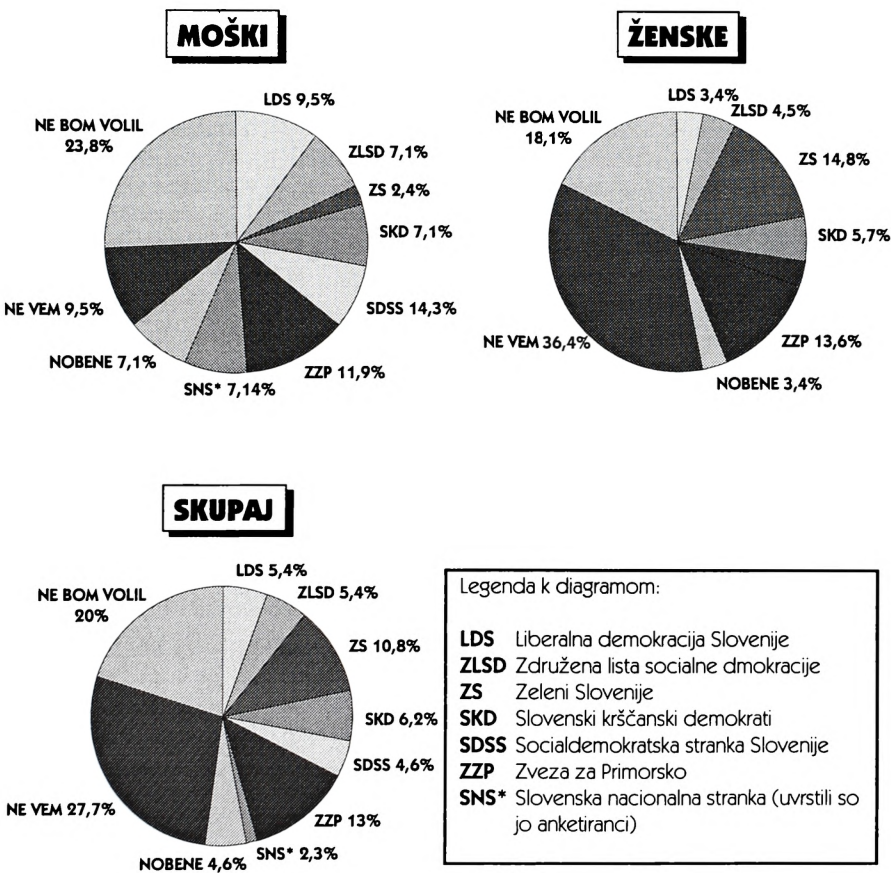
Anketa je nastajala v nedeljo 16. oktobra. Po telefonu smo poskušali priklicati 208 naključno izbranih telefonskih naročnikov (iz vsakega naselja piranske občine v približnem sorazmerju s številom prebivalcev). Na telefonski klic se je oglasilo 153 naročnikov: izrazito so prevladovali ženske (107), moških je bilo 46. 23 jih je sodelovanje odklonilo (4,6% moških, 10,4% žensk). V anketi je torej sodelovalo 130 naročnikov: 25,5% moških in 74,5% žensk. Čeprav je ženske populacije tudi sicer več, pa je treba to dejstvo pri analiziranju ankete upoštevati! In kaj smo spraševali naše anketirance? Vsaki(-emu) anketirani(-emu) smo zastavili naslednje vprašanje:

ČE BI BILE JUTRI VOLITVE V OBČINSKI SVET, KATERO STRANKO BI VOLILI?

Ženske so se po našem mnenju raje odločale za "soft" stranke (Zeleni, Zveza za Primorsko, ki imajo - vsaj na zunaj - manj "grobo (moško)" političnega v sebi in so bolj obrnjene na lokalno raven), med njimi pa je tudi več neodločenih (36,4%). Pa tudi anarhističnega duha ni ravno malo: 18,1% anketiranih pravi, da na volitve ne bodo šli!

V anketo smo vključili tiste stranke, za katere vemo, da delujejo v občini in za katere predpostavljamo, da bodo sodelovale na volitvah s svojimi kandidati. Dali pa smo anketirancem tudi možnost, da se opredelijo za katero drugo stranko (tako so trije anketiranci - vsi moški - dali preferenco Slovenski nacionalni stranki).

Pa dovolj dolgozejenja! K rezultatom ankete!

PORTOROŽANOVIMALI OGLASI

Ste komunikativni? Imate lasten prevoz in voljo do dodatnega zaslužka? Stimulacija zanimiva. Ni prodaja ali akviziterstvo. Pokličite na 066/38-372 od 10. do 14. ure.

KONEC DECEMBRA '94 ORGANIZIRA PODJETJE DORAMAT, d.o.o. KOPER NOVOLETNI SEJEM V KOPRU.

Vse zainteresirane razstavljalce vabimo, da se nam oglasijo za dodatne informacije. Tel.: 066/22-048; 22-126; 38-372.

SLIKE NAŠIH ZNANIH AVTORJEV

(Hlavaty, Jakac, Birska, Pečnik, Spacal) ugodno prodam. Tel.: 71-725 (po 19. uri).

Malo rabljeno pohištvo "Jurček" za otroško spalnico (pograd v "enem kosu": postelja, pisalna miza, omara) primerno za manjše prostore prodamo. Pokličite zvečer na tel.: 71-837.

OBJAVA PORTOROŽANOVIMALI OGLASOV JE BREZPLAČNA!

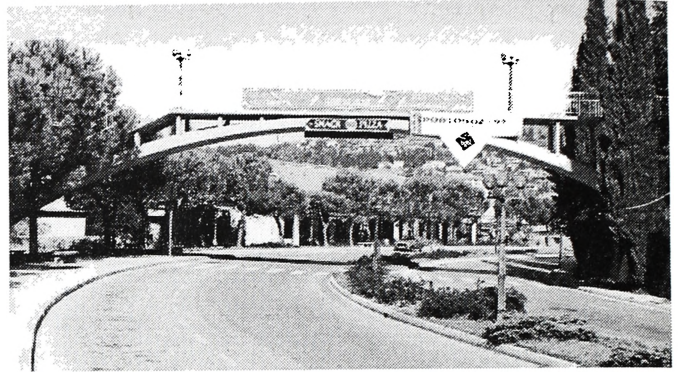
BESEDILO VAŠEGA OGLASA LAHKO SPOROČITE PO TELEFONU (ob delovnikih od 8. do 14. ure, ob petkih od 8. do 13. ure), PRINESETE OSEBNO (1. nad. KS PORTOROŽ, tajništvo KS) ALI GA POŠLJETE PO POŠTI (DO 15. V MESECU ZA OBJAVO V ISTEM MESECU!)

V Portorožu, v prostorih Splošne Plovbe, Obala 55, je odprla zasebno zobno ambulanto dr. Katica Alič, zobotehnični laboratorij pa Milijana DERŽEK.

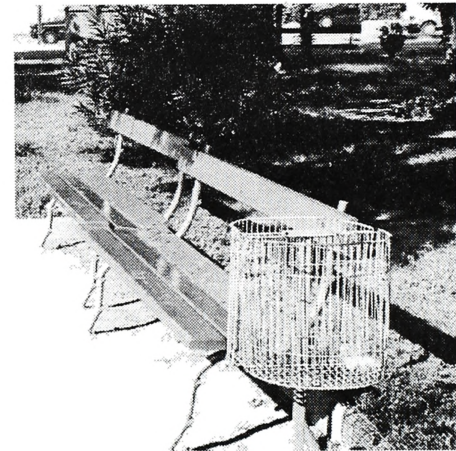

REKLAMNI MOST "VZDIHLJAJEV" - Na mostu nad štiriprasovnico - na takoimenovani "gazeli" - zmeraj visi kakšen reklamni napis: najprej je bil "snack bar", potem reklama za kitajsko kuhinjo in nato še tretja in četrta in kdvove katera po vrsti že...

Vozniki redko pogledajo navzgor, saj so osredotočeni na vožnjo, pešci pa tudi ne kažejo velikega zanimanja za viseče reklame nad cesto... Ker pa živimo v dobi vsesplošne, povsod prisotne, vseobsegajoče reklame - je lahko tudi most primerno mesto zanjo!

LE SEKAJ, SEKAJ SMREČICO..., DA BOŠ ZAKURIL PEČICO... - Park okoli hotela Marita je poleti kot mana z neba, saj je zaradi košatih dreves zagotovljena gosta senca in prijeten hlad v hotelu. Gostje lahko v Mariti tudi v najhujši vročini poiščejo olajšanje, čeprav hotel sploh nima klimatske naprave. Pa se je lastnik hotelčka in bližnjih bungalovov (baje je to neki gospod Oblak) pred kakšnimi dvemi ali tremi tedni odločil za korenit poseg v parku in dal požagati nekaj povsem zdravih borovcev (lesa je bilo za tovarnjak). Pravijo, da gospod O. kot lastnik parka - če se mu zahoče - lahko tudi žaga - magari vse! Se z denarjem res lahko kupi vse? Ali pa se za denar zgolj proda srce? Mimogrede: na fotografiji si oglejte še žičnato ograjo, ki so jo letos postavili okoli parka. Samo še bodeča žica manjka na vrhu, pa bodo turisti mislili, da jih vabimo v logor!

VEGASTI KOŠI - Ste se že kdaj zagledali v koše za odpadke v parku starega hotela Palace?? Še ne? Zazrite se v enega od njih, pa nam boste pritrtili, da parku (in vsemu Portorožu) niso ravno v okras. Čas je že, da bi park dobil nove!

OLEANDRI KOT ČRNE TOČKE - Nekdaj so se vozniki pa tudi pešci v Portorožu pritoževali zaradi košato razraslih palm, ki so jim zastirale pogled na cesto. Pa je neke zime privršala mrzal in mnoge palme so tedaj zmrznile. Le redke so si opomogle, večina pa jih je propadla. Zdaj so se ponekod bujno razrasli oleandri: kot ta na fotografiji blizu igrišča za mini golf - ki moti predvsem pešce. Le škarje je torej treba vzeti v roke in porezati prebujno vejevje!

NOVA PORTOROŠKA PLOŠČAD - Kdaj bo novopridobljena ploščad med portoroško knjigarno in papirnico ter GH Palace zaživela? Tistih nekaj trgovin, ki so ostale v nadstropju, obiščejo le redki kupci (najemnina pa je kljub temu visoka: 30 DEM/m²). Se pa zdi ta cena smešno nizka, ko izveš, da je cena kvadratnega metra poslovnega prostora v pritličju - 70 DEM/m²!

Vse fotografije:
Miloš Jovanović

SEM TER TJA PO PORTOROŽU

Ko še jagenjčki umolknejo:

ALI KO DRŽAVA NA ČRNO GRADI SREDI PORTOROŽA

V prejšnjem Portorožanu smo zasledili novičko, da imamo v centru Portoroža nov hotel Palma, kar ne bi bilo nič posebnega, če ne bi bilo tudi pripisano, da je to črna gradnja. Vprašali se boste: "Kako črna gradnja, ko pa je država v lanskem letu napovedala neizprosno boj črnograditeljem in ostre, težke kazni? Pa saj gre menda zdaj zares! V občini Piran nismo legalizirali več kot tretjine prijavljenih črnih gradenj!"

Res je, spoštovani bralci; vendar pa zadeve niso tako enostavne. Avtorica črne gradnje Rezidence Palma je namreč sama država. Da, prav ste prebrali. Država. Bolj točno povedano: Stanovanjski sklad Republike Slovenije. Ali vam je to ime kaj znano? Ni?? Črnograditeljem pa je prav dobro. Pa če vam še povem, da ta Sklad spada pod okrilje Ministrstva za okolje in prostor?? Da, da, to je tisto Ministrstvo, ki tako neusmiljeno preganja črnograditelje! No, sedaj mislim, da se vam je že posvetilo. To je Ministrstvo, ki je sprejelo "famozni" zakon o "črnih gradnjah", "pokasiralo" varščino za odlog odstranitve nelegalnih objektov in začelo ta denar obračati na denarnem tržišču. Pravzaprav samo predvidevam, da ga je začelo obračati, kajti tako bi storil vsak pameten gospodar. Morda je Sklad prav ta denar, ki ga je iztržil od črnograditeljev, vložil prav v ta na črno adaptirani hotel, vendar tega ne bomo izvedeli nikoli pa tudi dokazati bi bilo težko. Svoje pa si lahko vseeno mislimo. In kaj porečejo na to vnebovpijoče dejstvo vsi tisti črnograditelji, ki sedaj trepetajo za svoje nelegalno zgrajene objekte in hišice? Ali ima država moralno pravico rušiti jim te objekte, ko pa se ona sama (pardon, državni Sklad) ne drži lastnih pravil in zakonov? Ali pa leva roka ne ve, kaj dela desna? Če je tako, potem bi bilo nujno zamenjati nekaj odgovornih "tam zgoraj". Ampak s tovrstnimi zamenjavami imamo kaj slabe izkušnje, mar ne!? Samo spomnimo se na nepravilnosti, ki so se dogajale v vladnih in občinskih organih zadnjih nekaj let. Velikokrat so bili akterji razni sekretarji, celo ministri itd. Nekateri od njih so zato, da bi bili še naprej "pridni in tihi" dobili novo službeno mesto. Zato je mogoče boljše, da ostanejo, kjer so; bodo morda naredili manj škode, kot če bi "rotirali" in si nabirali novih izkušenj (kako npr. obračati naš denar). Bila pa bi dobrodošla vsaj kakšna kontrola. Ampak kaj, ko (tudi) naš nadzor še ni dosegel evropske ravni.

Drage bralke in bralci - to je narobe svet! Še naprej bomo preganjali klošarje in brezdomce, delavce in študente, pijance in buzerante... Švercerji, dilerja, prekupčevalci, mešetarji, korumpirani ministri in uradniki, direktorji, "lastninarji" itd. pa bodo še naprej nedolžni, ničesar krivi. Sodni procesi bodo še naprej potekali kot farsa. Obtožnice bodo umaknjene, mi običajni smrtniki pa bomo imeli vse daljši nos. "Ja, kaj čemo!?" Država se požvižga na občinske odloke in na vprašanje, ali je objekt sploh mogoče legalizirati. Je pa treba predstavnikom Sklada le nekaj priznati. Pogodba med Skladom in tovarno KOTO o neodplačnem prenosu navaja - kot predmet prenosa - počitniški dom. Pogodba med Skladom in agencijo Palma pa govori samo o objektu, ki se lahko uporablja v gostinsko turistične namene. Da ne bi bilo nepotrebnih zapletov pri spremembi namembnosti! Če nato najemnik počitniški dom imenuje HOTEL, je to zgolj njegova odločitev! Lahko ga imenuje magari RAKETA, če želi. Vsi pa vemo, kaj je npr. raketa, kaj je počitniški dom in kaj hotel! Zato je takšno sprenevedanje preprosto rečeno podcenjevalno do nas smrtnikov. To, da so zaposlili za prigrasitev del za adaptacijo počitniškega doma skladno z Zakonom o urejanju naselij (kar so zapisali v svoji vlogi) je pa - preprosto rečeno - ogabno: da se delajo norca iz občinskih organov, krajevnne skupnosti, občanov, vseh... Če pa je to zgolj rezultat nevednosti ljudi in referentov Stanovanjskega sklada slovenske republike, ki so to zadevo vodili, potem se sploh več ne čudim butastim zakonom, ki jih ta država sprejema. Pozdravljeni.

Boris Kočevar

ESKIMO

YES!

café club

Bernardin S. Bernardino

sveže pripravljene slaščice

velika izbira brezalkoholnih in
alkoholnih pijač

MTV in ostali programi

terasa ob bazenu

vedno prijazno osebje

odprto vsak dan od 8⁰⁰ do 02⁰⁰

Design by Moby

Ste "zeljar" ali "klobasar"?

Saj poznate zgodbo o tistem, ki vsak dan opoldne kosi zelje in o onem, ki je klobaso... V povprečju pa oba jesta zelje s klobaso! Tako nekako je tudi z našimi plačami. Slovenski Zavod za statistiko je na začetku meseca oktobra objavil podatke o povprečnih slovenskih plačah, ki smo jih zaslužili letos julija, v žep pa spravili avgusta, ko so nam jih izplačali.

Statistiki so izračunali, da smo si v naši občini v avgustu izplačevali najvišji čisti OD (plačo) v Sloveniji in sicer v višini 75.520 tolarjev, kar je kar krepko nad republiškim povprečjem (le-ta je bila julija 59.279 SIT). Najbrž so k visokemu povprečju krepko pripomogli zaposleni v turističnem gospodarstvu, saj je povprečje njihovih čistih plač zneslo 110.368 tolarjev.

In h komu spadate vi? K tistim, ki "tolčejo" vsak dan zelje ali k onim, ki se lahko mastijo s klobaso? (V tolažbo "zeljarjem" - zelje je vsekakor bolj zdravo kot klobasa!)

Pozdravljen!

Po letih izolacije smo se z novim uredniškim odborom Portorožana dogovorili za prve skupne korake in se zato iskreno navdušeni zahvaljujemo uredništvu Portorožana, Krajevni skupnosti Portorož in Portorožanom.

Pozdrav tudi prebivalcem KS Piran in vabilo, da s svojim sodelovanjem pomagajo pri polnjenju strani, ki so namenjene problemom in željam krajanov KS Piran.

Svoje prispevke lahko osebno prinesete dnevno v urad KS Piran v Levstikovo 7. Želimo, da sodelujete in nam pomagate popraviti pogoje življenja, odpraviti vsakodnevne probleme našega kraja, izboljšati naše sodelovanje in s predlogi popestriti naš vsakdan. Obrnil smo list, pot je jasna in jesen novih odločitev je pred nami.

KS Piran

**NA PLATNO ČISTO LEPOTIJO
NASLIKAL S KISTOM JE SLIKAR,
A ČEZNJO SVOJO UMETNIJO
NALIČIL JE SLIKAR - BARBAR.**

(PUŠKIN)

Sedemintrideset let nazaj je bil Piran bolj urejen kot sedaj.

Pa ne le zato, ker je po ulicah kraljevalo manj (skoraj nič) pločevine, ampak tudi zato, ker so bile ulice čiščene vsak dan, kameniti ulični tlak so komunalci redno ravnali in tedensko prali, pristanišče se je dnevno čistilo nesnage, ki je plavala po površini, v mestu je bilo javno stranišče, nekaj vodnjakov, več košev za smeti in pa manj potepuških psov in mačk.

Imel pa je Piran takrat še gledališče, kinodvorano, gasilsko četo, policijsko postajo, ambulanto za otroke, osnovno šolo in še kaj.

Počasi, toda z uradniško preciznostjo in politično pretkanostjo, se je vse to selilo v Portorož in Lucijo, nato pa so nas ogradili, pravzaprav izolirali od deviške turistične oaze z mitniškim drogom - zaporo.

Šoka med ljudmi ni bilo, ker so po takratni logiki drog postavili modri ljudje. Šele po nekajletnem molku so meščani spoznali ukano, režim je izgubljal višino in pojavilo se je prvo negotovanje. Sto in sto debatnih krožkov z uradniki, njihovimi strokovnimi službami in razlagalci tega sistema smo imeli člani Sveta KS Piran, toda sistem še danes ne deluje.

Ker pa je bila ograda z drogom postavljena z namenom, tako so stvar vseskozi opravičevali, da se v Piranu zgradi garažna hiša in uredi promet z denarjem, ki bo pri drogu pobran, je po desetih letih naših pričakovanj in boja okoli tega izuma čas, da se zapora v taki obliki odstrani in uredi promet v mestu z redarsko službo in nanovo označenimi parkirnimi mesti.

PS.

Pristavimo naj le to, da vsi, ki živimo v Piranu, želimo po desetih letih videti vsaj eno (nežaljivo in resno) poročilo o tem, koliko finančnih sredstev se je zbralo za izgradnjo garažne hiše in ureditev prometa.

KS PIRAN

**YOU WANT FIND A PUBLIC
TOILET AT PIRAN. YOU HAVE
TO CARRY AN URINAL WITH YOURSELF.**

**JAVNEGA STRANIŠČA V PIRANU
NE BOSTE NAŠLI, ZATO NOSITE
KAHLICO VEDNO S SEBOJ.**

Geslo: Turizem smo ljudje mi je ugajalo, zato sem ga vpel v svoj mozaik življenja. Iz tega se je porodilo vprašanje, zakaj tudi oblast ne preišči tako.

Pred leti smo pridobili v Piranu pizzerijo, v kateri so poleg dobrih pizz, zaposleni tudi prijetni in ustrežljivi ljudje. Tudi lokal sam je prijeten.

Toda z izgradnjo pizzerije so podrli v našem turistično privlačnem mestu edino javno stranišče. A oblasti to ni dosti motilo. Imajo svoje stranišče, turist pa naj se znajde.

Naši predniki so spoštovali mesto in njegove ozke ulice, čeprav še niso bili turistično tako hudo oblegani.

Torej, če želimo uporabljati geslo "Turizem smo ljudje" in želi oblast razvijati še naprej turizem do evro ravnji, bodo morali, hočeš-nočeš, postaviti novo javno stranišče.

In če hočemo na evropsko raven tri (toda ne pred Piranom temveč v njem) - bo treba kaj storiti, kajti tudi javna stranišča so na točkovnih straneh turističnih ocenjevalcev evropske turistične komisije in sodijo v bogato ponudbo turističnih uslug!

Nono

IZPIT IZ SLOVENSKEGA JEZIKA

Od meseca avgusta je eden izmed pogojev za pridobitev slovenskega državljanstva aktivno znanje slovenskega jezika. Zainteresirani lahko izpite opravljajo na Centru za slovenščino kot drugi jezik na ljubljanski Filozofski fakulteti in na pooblaščenih centrih v Sloveniji. Na obalnem področju izvaja preizkuse Obalna delavska univerza "Ivan Regent" Koper, kjer se enkrat mesečno redni izpitni roki. Prijaviti se je treba najmanj 10 dni pred izpitom. Vse informacije lahko dobite po telefonu (066)21-258 ali (066)24-291 pri ga. Koradin-Lojck ali ga. Pavlin.

kavarna
GALERIJA

Tartini

*Kavarna Tartini v Piranu vam
nudi sladice, frappeje
in koktejle, posebno izbiro kav
in veliko ponudbo drugih pijač.*

**AN EVIL PERSON HAS A HART
MADE OF STONE; THE PEOPLE
FROM PIRAN HAVE ONLY THE
HOUSES MADE OF STONES!**

**HUDOBNEŽI IMAJO KAMENITO SRCE.
PIRANČANI PA SAMO HIŠE!**

**Kar je dano, je v zlato jamo zakopano! Lep star pregovor, ki bi moral
vzdržati vsa pravila demokracije.**

Na žalost to v piranski občini ne drži, še manj pa v KS Piran, ki je od nekdaj na
žrtveni mizi (z vaškimi KS) politikov prejšnjega ali strankarjev tega obdobja.

Nikdar ni bilo dano nobene, še tako majhne stvari - ki pa je bila za kraj zelo
pomembna - enostavno in hitro rešiti.

Krivci (čepprav uradno vedno edini) nismo bili nikoli krajani, temveč vedno
politikantje - popreji ali sedaj.

Za visoke organe preteklosti smo bili
poligon za umiritev ali izolacijo
posameznikov iz političnih vrhov, danes
pa smo v geto zaprti večni nergači v
demokracijski deželi, katerim enkrat
obnavljajo del mesta, drugič, kot
Coperfield spreminjajo mehki
mediteranski trg v ostro prusko
urejenost, z železnimi konstrukcijami
kronajo istrski kamen.

Toda to še ni vse, kajti da bi opisali vse,
kar se je dogodilo in se dogaja v našem
mestu, bi morali izdati "Enciklopedijo
nekega mesta". Ustavili bi se radi le ob
zadnji skoraj nedopustni igri uradnikov
in strankarskih ljudi.

Ob skoraj nečloveških naporih
posameznikov smo v Piranu letos
(10.6.1994) dobili resnično

dragocenost za bodočnost našega mesta - novo osnovno šolo v Zelenem
gaju.

Še več. Ta šola si je s svojo borbeno in pronicljivo ekipo pridobila
dragoceno priznanje. Postala je namreč šola z Unescovim programom. S tem
pa so se našim otrokom resnično razpela krila znanja, ki nas bodo vse čez
čas ponesla v Evropo in svet.

Šola sama pa ne more stati na stavbnem zemljišču, marveč potrebuje okoliš
zemljišča za razvedrilo, zblíževanje ljudi in poglobljanje človeških odnosov v
kraju in deželi. To zemljišče je bilo šoli dano nekoč, v trenutku velike svetlobe
uradnikov, ki so za hipec postali ljudje, a na žalost je prišel tudi čas zbiranja
političnih točk, predvolilnih spletkarjenj in srhljivega somraka posameznikov.

V KS Piran smo prepričani, da krajani ne bodo dovolili, da se šola v Zelenem
gaju osiromaši za zemljo, ki je njena in bi radi nekateri v predvolilni jesenski
evforiji to zemljo zabarantali za nekaj točk.

Zato ne damo, kar je že dano. Ne damo, kar bo šoli in nam služilo za
zblíževanja staršev, babic in dedkov ter otrok in nenazadnje, za zblíževanje
vseh demokratičnih ljudi doma in v svetu.

Ne dovolimo, da nastane v mestu Piran še eno nedokončano delo, ki nam ne
bo v ponos in si ga nismo postavili sami.

Postanimo velika družina z urejenimi in jasnimi odnosi. Družina, ki ji je dovolj
spletkarjenj in hudobije ljudi, ki niso iz naših vrst. Čas za to družino je tu,
temeljni kamen naše zrelosti pa je zahteva po dokončanju šole v Zelenem
gaju v gabaritih dveh trikotnikov, ki je jasen in se ve, kdo je njegov lastnik.

KS Piran

RAD IMAM NAŠE MESTO * RAD IMAM NAŠE MESTO

MISLI

Osvetlili so nam cerkev, sodišče in glavni trg..
Od sramu so ugasnile ulične svetilke.

Osvetlili so trg, zatemnitev ulic pa so uvedli zato, da se večina zadržuje
na trgu in s tem dokazuje svoje navdušenje do prenove.

Tristoletnico slavnega meščana bi bili morali praznovati že lani z ukinitvijo
kinopredstav in zaprtjem Tartinijevega gledališča.

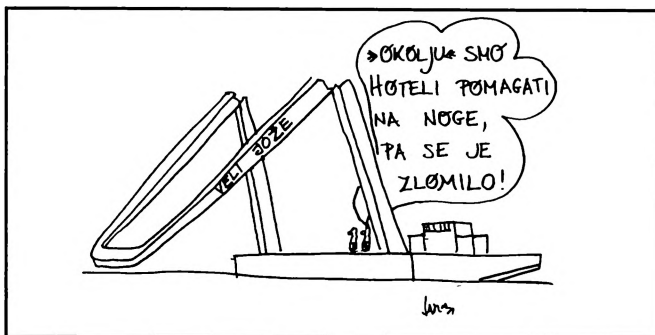
"Okolje" je tako vztrajno zasipalo čistilno napravo na pomolu, da smo se
spraševali, če morda ne skrivajo česa drugega...

Nekoč smo bili Pirančani stranke v trgovini, na tržnici, pri mesarju...
Sedaj imamo stranke, mi pa smo postali gospe in gospodje.

Trnjučico je zbudil poljub princa.

Piranskega "Okolja" pa ne prebudi cel pihalni orkester.

vaš Nono

RESTAURANT-PAVEL & PAVEL2-PIRAN

*Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v
katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovci po izredno
dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz
bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice,
jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto,
tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična
odprta in buteljčna vina.*

Za obisk se priporočamo.

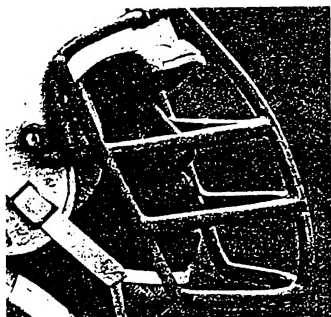
KABEL

Mnogo je bilo že rečenega in napisanega o kabliski TV v Piranu, a moramo zapisati tudi tole.

Začelo se je z zbiranjem ponudb, odločitvijo, kdo bo izvajalec in potem se je zavrtelo. Občina je komajda privolila, zbrali smo vse potrebne papirje in čakali potem tri mesece na zeleno luč in ko se je prižgala, so dela stekla.

Toda prava kalvarija je šele nastopila. Najprej so zavistneži segreli telefone, zakaj ne mi, zakaj prav oni, zakaj so začeli na Puntini in ne na začetku Pirana...

Medtem so prvi prebivalci že dobili kabel, toda ta ni videl nič, oni skoraj nič in tako naprej - ker so naenkrat vsi bili strokovnjaki za TV.

Ko so monterji napake odpravili, smo lahko ugotavljali, da so prebivalci po pravilu - "nadaljujem pa lahko kar sam sistem" - izboljševali, priklopljali dodatke itd.

Drugič je udarila strela v električno omrežje in so šli televizorji pa še kaj - "kriva" pa je bila, kdo neki le, kabliska.

"Oni jo že ima, mi pa še ne. Vikendašu ste naredili, nam pa

ne. ...!" in podobno so se oglašali od tu in tam. Najhuje pri vsem delu je to, da nihče ni pripravljen potrpeti, počakati, da monterji opravijo v miru svoje delo. Ponudite fantom raje kozarec soka in pustite, da opravijo svoje delo strokovno.

Krajane pa bi še opozoril, naj se za montažo kabliskega priklopa prijavijo že prej in ne šele potem, ko so monterji mimo vas. Tudi zaradi tega morajo nekateri še čakati na svoj prikluček!

Pa še tole. Ne razumemo ljudi, ki živijo v našem mestu, so naši sosede ali občasni sosede - vikendaši, ne dovolijo pa po svojih domovih napeljati kabla za soseda. Razumem, da sami ne gledajo TV, toda da sosedu kratijo to pravico, je nezaslišano.

Prišli ste v to skupnost tako ali drugače, postanite vsaj dober sosed sosedu, kajti slej ko prej boste tega soseda potrebovali! Piran je majhen, ulice ozke tako, da moraš biti dober sosed s "kamenito" hišo in pravim srcem.

Kabel prihaja v Rozmanovo in Župančičevo ulico. Potrpimo še malo in pozimi nam bo lepo.

Nono

VABILO NA HORTIKULTURNI PLES V RIVIERO

Leto je naokoli, čas je, da se zopet srečamo na hortikulturnem plesu!

V SOBOTO, 5. NOVEMBRA 1994 OD 20. URE DALJE VAS VABIMO V RESTAVRACIJO HOTELA RIVIERA na ples z bogatim tradicionalnim srečolovom in pestrim zabavnim programom.

Med obiskovalci bomo izžrebali lepe nagrade, pomerili se bomo v zabavnem nagradnem kvizu in izbrali cvetno damo večera.

Ansambel Dober Dan bo poskrbel za glasbo vseh časov, program pa bo povezovala voditeljica Irena Dolinšek.

Veselimo se vašega obiska!

HORTIKULTURNO DRUŠTVO PORTOROŽ

ARCHITECTA

TARTINIJEV TRG 15, 66330 PIRAN

PZZA TARTINI 15, 66330 PIRANO

d.o.o./s.r.l.

TEL 066/75-594, 75-982, FAX 74-562

V PORTOROŽU na odlični lokaciji **PRODAMO** poslovno-stanovanjsko hišo (dobro vpeljana restavracija s teraso in 2000 m zemljišča)

V LUCIJI **PRODAMO** dve vrstni hiši (140 m²) in več stanovanj od 26 m² do 73 m² ter **RESTAVRACIJO** s teraso in kava-bar

V SEČI pri Portorožu **PRODAMO** samostojno hišo 151 m² in 674 m² dvorišča

V PIRANU **PRODAMO** lepo hišo 150 m² ob morju, več starejših stanovanj in prenovljenih počitniških apartmanov od 18 m² dalje

V KOPRU-CENTER **PRODAMO** hišo 97 m², 2-sobno stanovanje in na MARKOVCU dve 3-sobni stanovanji, 1-sobno v PRISOJAH - 43 m²

ŠALARA PRI KOPRU - **PRODAMO** staro kmečko hišo z dvoriščem in pripadajočim zemljiščem, skupaj 1721 m² - zanimiva lokacija.

POSLOVNE PROSTORE **PRODAMO** IN **DAMO** V NAJEM.

V NAJEM IŠČEMO VEČJO HIŠO V PORTOROŽU IN GOSTINSKI LOKAL V KOPRU.

Uradne ure: PON-PET od 8-15 ure, SRE do 17 ure. **OGLEDI** po dogovoru.

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

za to številko **PORTOROŽANA** so prispevali: družina **ŠTULAR** s Senčne poti 5.000 tolarjev, **Pirančanka** 2.000 SIT, **Jadranka GRUBAČ** iz Lucije 5.000 tolarjev, družina **FAKIN** s Prečne poti 1.000 tolarjev, **Janez KOSELI** s Senčne poti 1.000 tolarjev.

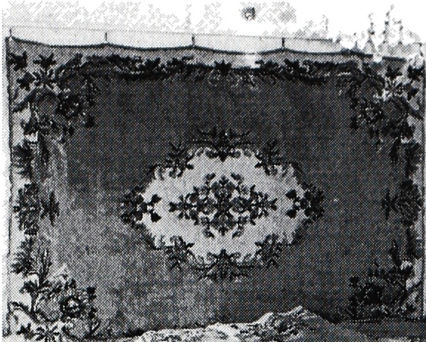
Portorožan se vsem zahvaljuje in se priporoča! **Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvo KS PORTOROŽ** (1. nadstropje levo) ali po položnici na žiro račun **KS Portorož št. 51410-645-50022 s pripisom "Za Portorožana"**.

KABELSKA TUDI V PORTOROŽU?

V Krajevno skupnost Portorož je pred nekaj dnevi (končno!) prispela še detaljnija ponudba za izgradnjo televizijskega kabliskega sistema v Portorožu, ki jo je izdelalo mariborsko podjetje Cetra; to isto, ki KaTV že polaga v Piranu (gl. članek KABEL). Pričakujemo, da se bo Svet KS Portorož kmalu odločal med prispelima ponudbama (skupna ponudba Sluga-Elcatel-Vuk in ponudba podjetja Cetra).

**MAKEDONSKE
PREPROGE V BESEDI
IN SLIKI** - O novi

trgovini s preprogami smo v poletnem Portorožanu nekaj besed že napisali. Trgovina ima nenavadno ime: PERSEVS in ima svoj prostor v lucijskem Trgovsko poslovnem centru (blizu trgovine pohištva in cvetličarne).

Preproge, ki jih ponuja lastnica trgovine Jadranka Grubač, smo že opisali in pohvalili njihovo kvaliteto. A besede so vendar samo besede - zato tokrat še makedonske preproge v fotografiji. Res pa je, da vas črna bela slika prikrajša za vse bogastvo in preprogo vtkanih barv. Zato si razstavljene preproge pojdite v Persevs ogledat kar na lastne oči. Zagotavljamo vam: ne bo vam žal! (Foto M.J.)

OBRAZI IZ LUCIJE

**OPTIK, KI IMA
V SVOJI DE-
LAVNICI STAL-
NO RAZSTAVO
UMETNIŠKIH**

DEL - Vlado Bezjak, optik iz Lucije, ni le dober mojster svojega poklica, temveč tudi

umetnik. V delavnici ima stalno razstavo svojih v zadnjih letih nastalih slik. O optiku Bezjaku smo v Portorožanu že pisali in sicer zaradi dosegljivih cen njegovih uslug, še posebej za upokoјence, omenili pa smo tudi, da je bil nekdaj znan glasbenik. Pozabili pa smo na njegov slikarski hobby. Ljubitelji umetnosti radi prihajajo k temu optiku - umetniku in dogaja se, da skupaj z novimi očali odnesejo s sabo še kakšno njegovo sliko. Vlado Bezjak je posebej znan po svojih tihožitjih in morskih motivih. Običičite ga kdaj!

(Foto: M.J.)

TUDI TO SE DOGAJA - Pravijo, da je vsakdo zmotljiv (menda celo papež). Vendar se je v lucijskem Diskontu "nekdo" - resda smo dogodek zabeležili še v dnevih "pasje" vročine - zmotil v škodo kupca. Lucijčan J.S. je onega vročega dne kupil polkilogramski zavitek nekega blaga, na katerem pa je bila vtisnjena cena za en kilogram. Kot že rečeno: motiti se - je človeško, vendar pa tudi ne škodi opozoriti, da je treba cene na artikle postavljati z večjo pazljivostjo, saj tovrstna površnost ne koristi nikomur - ne kupcu, (temu "zavre" kri), a niti prodajalcu ne!

**TRGOVINA
"JAGODA" JE
VEDNO IZRED-
NO DOBRO ZA-
LOŽENA S SAD-
JEM IN ZELENJA-
VO** - Za to

prodajalno sadja in zelenjave marsikdo pravi, da je preko vsega leta med najboljše založeni- ni v Luciji in da

ima zmeraj ponudbo svežih sadežev in zelenjave. Na voljo ima tudi dnevno sveža domača jajca. Prijazna lastnica Jasna Krmac kupcem rada tudi svetuje, katera zelenjava je tistega dne najboljša. Kupcu nikoli ne ponudi postane zelenjave, včasih stranki celo odsvetuje nakup, kar je zares pošten odnos do strank. Tudi letošnje poletje je trgovino pohvalilo veliko tujih gostov, ki so se vsakodnevno s sadjem in zelenjavo zalagali v "Jagodi".

(Foto: M.J.)

KDAJ BODO PRESTAVILI ŽELEZNIŠKO POSTAJO - Stanovanjski stolpič za nekdanjo železniško postajo je že skoraj končan. Pripravljajo se na gradnjo še enega, ki bo zrased na mestu, kjer danes stoji stara kamnita postaja. To pa bodo preselili - jo prestavili na drugo mesto. Kam? Primeren prostor sicer še iščejo, vendar kaže, da bi najustreznejši utegnil biti tirkotnik med gostiščem "Koblar", regionalno cesto in zadnjimi stanovanjskim bloki. Ob premeščeno nekdanjo postajo pa bi postavili tudi vlak (morda tistega, ki zdaj sameva na koprski postaji ali pa muzejskega).

BUNKER - SKLADIŠČE ZA HUMANITARNO POMOČ - Na koncu Fazanske ulice v Luciji je bunker, ki pa ga na srečo zdaj ne uporabljamo kot zaklonišče pred zračnimi napadi! Rdeči križ ga uporablja za skladičenje humanitarne pomoči. Občasno lahko tod srečate begunce, ki v to neobičajno skladišče prihajajo po pakete Rdečega križa. Nekateri prihajajo peš, drugi z avtobusi ali avtomobili, a ni jih malo, ki se pripeljejo kar s taksijem. Takrat je v tem delu Lucije zelo živahno; vozila so parkirana povsod: avtomobili, pa tudi tovornjaki, ki pripeljejo pomoč.

NAŠ ČAS

Tisto, kar kroji naš vsakdan, je popolna neobčutljivost - bržkone povezana še z nevednostjo - za pojave, ki v osnovi bistveno spreminjajo že utečene navade in obnašanje v našem okolju.

Naštetimo nekaj primerov (vrstni red je zgolj naključen):

1.

V hotelih Emona Bernardin so republiški Sklad za razvoj in portoroški Casino' ter novogoriški Hit ustanovili by-pass podjetje. Novonastalo by-pass Turistično podjetje Bernardin je s tem ne le ogoljufalo upnike starega podjetja Emona hotelov Bernardin, pač pa je pri vložku 400.000,00 SIT imelo celo okoli 20 milijonov SIT dobička, kot so nedavno tega povedali v TV TEDNIKU. Tolikšni dobički so navadno samo še v igralnicah in pri trgovanju z orožjem ali z mamilii. Goljufanje upnikov je postalo legalizirano državno podjetje.

2.

Metropol Hoteli ne vejo, kaj naj bi s svojimi depandansami in sami s seboj - pa se gredo FRANŠIZING. To seveda nima ničesar skupnega s HOLIDAY INN ali COCA-COLA sistemom franšize, pač pa gre le za način zmanjševanja vrednosti premoženja: da si bodo upravičenci do lastninjenja lahko čimveč prilastnili. Podjetje tako ne bo imelo več dinamične

vrednosti ali pa n.p.r. "goodwila", ampak zgolj lupinasto vrednost. Zadeva bi bila celo humorna, če ne bi franšizing pomenil zgolj odtokaje dobička od najemodajalca k najemodajalcu.

3.

Izvršni Svet SO Piran si z običajnim sklepom nekega popoldneva prigrabi portoroško letališče in ga - skupaj z marino - brez odloka ter javnega razpisa odda za 99 let v najem. Za malce zaletavo in nasilno delovanje občine bi mogoče še lahko našli kakšno opravičilo... Teško pa je razumeti podjetja, ki rinejo v tako negotovo in rizično transakcijo.

4.

Enako španovijo kot z marino in letališčem si IS v odstopu privoščijo tudi za sečoveljske soline in po vsej verjetnosti sodeč - glede na Pismo o namerah - tudi za stari hotel Palace. Ob tem se seveda zopet pojavi vprašanje, kje je minimalno spoštovanje pravnega reda: kot n.p.r. sprejem ustreznih skupščinskih odlokov, soglasje skupščine občine Piran, javni razpisi, da ne govorimo o nameravanih odpustkih plačila komunalnega prispevka i.p.d.

5.

Ko pa skoraj 700 krajanov Portoroža podpiše peticijo za odstranitev srednjevalovnega TV-oddajnika na Belem križu ali ko v Luciji protestirajo proti hrupu, si tega ne vzame kaj dosti k srcu ne izvršni svet ne predsednik

skupščine SO Piran...

Naštetata dejstva pa kažejo vsaj na nekaj: Občina je vse bolj privatna zadeva nekaterih posvečenih posameznikov: javne zadeve, javni interesi in javne koristi so toliko vredne in pomembne, kolikor so v interesu nekaterih nastajajočih vplivnih krogov in posameznikov, ki se vrtijo v njih.

Nepravilnosti in privatiziranje javnih zadev, ob vsej svoji množičnosti, postajajo običajni, samoumevni, prevladujoči del našega vsakdana. Delovanje organov oblasti pa je le-še tretjerazredna kopija delovanja prostoziidarskih združenj.

Največja nevarnost pri tem je, da bo o bodočem razvoju kraja odločala peščica, ki je na pravno sporen in legitimno dvomljiv način prišla do privilegijev, podobnim tistim, ki so veljali v srednjem veku.

Ob tem, ko si piranska občina ni uspela pridobiti statusa mestne občine, ima še več možnosti, da postane zanikrno, zatohlo, parohialno, patriarhalno-avtoritarno podeželsko naselje.

Tudi to je naš čas.

Marko Zorman

Alberto PUCER:

IZ ZGODOVINE PORTOROŽA (2. nadaljevanje)

ZAČETKI PORTOROŠKEGA TURIZMA

Kot zdraviliški kraj pa je bil Portorož znan že v 13. stoletju. Že takrat so benediktinci samostana Sv.Lovrenca z morsko vodo in slanico (koncentrirana morska voda) zdravili jetična vnetja bezgavk, revmatske bolezni, vodenico. Znano je tudi, da so se v 16. stoletju revmatiki zdravili s solinskim blatom in slanico. Zdravilno moč slanice so nedvomno prvi spoznali solinarji. Glas o tem se je kmalu razširil po bližnji in daljni okolici. Začeli so prihajati bolniki: najprej posamično, kasneje pa organizirano. To je bil začetek portoroškega turizma, najprej zdraviliškega. Že leta 1830 je bila v hotelske namene zgrajena Vila San Lorenzo (kasneje Vila Vesna, na kraju kjer danes stoji hotel Metropol), ki je služila kot okrevališče avstrooskrim častnikom. Pred njo pa je nastalo prvo kopališče na naši obali. Leta 1879 je piranski zdravnik dr. Giovanni Lugnano pričel poskusno zdraviti revmatske bolezni s solinskim blatom. Za zdravljenje je predpisoval tudi slanico. Pričel je ordinirati za takrat še "divje" paciente. Leta 1885 je bilo že potrjenih nekaj uspešnih ozdravitev revme s slanico. Istega leta poročajo tudi o organiziranih izletih, obnovitvenih delih nekaterih portoroških kavarn v turistične namene...

Leta 1890 je v Portorožu nastala delniška družba, v kateri so se združili nekateri denarniki in izobraženci piranske občine, da bi ustanovili oziroma zgradili zdravilišče in uredili kopališče. Zamisel o kopališču s slanico v kraju Fisine, kjer je stala majhna tovarna kemičnih izdelkov, se je porodila na osnovi dolgoletnih izkušenj z uspešnim zdravljenjem revmatskih bolezni s slanico. Zaradi primerne lege, čistega morskega zraka, udobnosti in dobrih prometnih povezav je ta kraj postal priljubljeno zdravilišče in letovišče številnih tujih in domačih turistov. Portorož so - zaradi odprtosti proti jugu in

naravne zavarovanosti pred vetrovi, predvsem burjo - radi obiskovali tudi pozimi. Do njega je vzdolž obale ob vznožju sončnih gričev, poraščenih z bujno vegetacijo in oljčnimi gaji, med katerimi so se bleščale prikupne vile, vodila pokrajinska cesta Piran - Buje. Delniška družba je od piranskih solin kupila zemljišče s stavbami. Tedaj so se odločili tudi za gradnjo novega hotela z 80 sobami, 120 posteljami, obednico, okrepcevalnico, igralnico... (predhodnik hotela Palace). Leta 1894 je novo zdravilišče s kopališčem z imenom Portoroše sprejelo prve goste. Tem so se pridružili še tisti, ki so se zdravili s slanico in solinskim blatom v solinah pri Sv. Luciji in Sečovljah. Prvi gostje, pretežno bolniki, so v Portorož prihajali od vsepovsod: iz istrskih mest, Dalmacije, Trsta, zalednih avstrijskih dežel, Italije. Krajerna delniška družba se je kaj kmalu spremenila v pretežno nemško "Družbo za gradnjo in upravo hotelov, zdravilišč in kopališč v Portorožu".

SE NADALJUJE

Portorož leta 1906 (iz zbirke Mitje Jančarja)

KAM PO "ŠPEŽO"?

BLAGO	IME TRGOVINE		
	JESTVINA PRI DISKONTU (v podhodu)	MARKET LUCIJA (Jeretič)	MERCATOR DEGRO Beli križ
	cene v SIT	cene v SIT	cene v SIT
MLEKO (1 l; 1,6% mašč.)	64,40	68,00	60,40
KRUH (1 štruca, polbeli)	103,00	110,00	108,00
KAVA (Barcaffé, 10 dag)	201,50	200,00	201,50
SLADKOR (1 kg)	129,40	128,00	128,70
JABOLKA (1 kg, najcenejša)	138,00	75,00	135,00
ŠPAGETI (500 g, Mlinotest)	94,50	94,00	72,40
SIR (EMENTAL, 1 kg)	919,80	970,00	962,50
ČOKOLADA (100g, Milka, mleč.)	117,80	110,00	117,40
PRALNI PRAŠEK (MIXAL, 3 kg)	847,30	800,40	890,10
TOALETNO MILO (FA, 125 g)	93,60	120,00	93,60
ZOBNA PASTA (Colgate, 75 g)	199,50	230,00	226,80
HRENOVKE MIP (200 g, pakirane)	216,20	209,07	233,00
KROMPIR (1 kg)	70,00	50,00	70,00
TOAL.PAPIR (Paloma, 10 kos.)	276,00	220,00	193,90
ČAJ (šipkov, filt.vr., Droga)	132,40	148,00	172,00
SOK (1 l, Fruktal, oranžni)	126,00	125,00	126,00
kis (1 l, Salatina)	172,00	172,00	159,80
SKUPAJ SIT:	3.901,40	3.829,47	3.951,10

Tržna "analiza" je potekala 14. oktobra (v marketu M-Degro) in 15. oktobra (Jestvina pri diskontu v Luciji in v marketu Lucija - "Jeretič" pod pivnico v hotelskem kompleksu Metropol). V precep smo vzeli dve družbeni (v fazi lastnjenja) samopostrežni trgovini in eno zasebno. V "analizi" smo upoštevali le tiste artikle, ki smo jih našli v vseh treh marketih. Rezultatov ne bomo komentirali.

PRODAJA VODOINSTALACIJSKEGA MATERIALA
RIVENDITA MATERIALE IDRAULICO

AVAN
SANITARNA KERAMIKA
KOPALNIŠKE ARMATURE
DROBNO ORODJE
PVC KANAL ELEMENTI
ODESON

Obala 116, Lucija-tel. (066) 71-998

ODESON

Boutique
ASCADA

MAJDA MIKLAVEC tel.: 70-929

**Obala 114, Lucija
(Trgovsko poslovni center)**

MECENI, SPONZORJI, POKROVITELJI, DOBROTNIKI in IGRALNICE: IGRALNICE NISO NIČ BOLJ NEMORALNE KOT DRUGE (NORMALNE) ORGANIZACIJE

Čas: trideseta leta tega stoletja; kraj: Amerika, Chicago; osebe: Al Capone, Dilinger in čikaško podzemlje; dogodek: svetovna gospodarska kriza, prohibicija. V tem nemirnem in čudnem času, ki se ga danes spominjamo kot minulo romantiko, so gangsterji ropali banke in si delili dobiček, ki ga je prinašala prepovedana prodaja alkohola, javne hiše, utaja davkov, korupcija, izsiljevanje... Lotili so se vsega, kar je država prepovedovala, vendar pa od tega nelegalno nagrabljenega denarja niso nikoli pozabili poslati kakšen dolar ali več kateri od dobroteljskih ustanov. Danes pa slišimo, da bo država igralnicam prepovedala, da neposredno pomagajo kulturi, športu, šolstvu, zdravstvu...

Menda naj bi se denar najprej stekel v državno malho - potem bi ga (država) po svoji presoji podelila. A pomislimo za hip, kateri državi je bila sploh kdaj v zgodovini prva skrb kultura in prosveta? Pisu teh vrstic sta znana samo dva takšna primera: Periklejeva doba oz. Zlata doba Aten in Avgustov čas oz. Zlata rimska doba. Vse druge države v zgodovini so bolj ali manj najprej poskrbele za razcvet "nekulturnih" atributov države: za represivne in obrambne organe. Za kulturo, v najširšem pomenu besede, pa so največ naredili mecen (ime so dobili po rimskem vitezu Maecenas, prijatelju cesarja Avgusta in pokrovitelju Virgila in Horaca). V dobi renesanse pa so to vlogo prevzeli papeži (Sikst IV, Julij II, Pavel III), kralji in fevdalno plemstvo (Lorenzo Veličastni). Zanimivo je, da je v času, ko so papeži imeli sedež v francoskem Avignonu (1309-77) nekdanja umetniška aktivnost popolnoma ugasnila. Neke vrste mecenstva je bilo v Evropi 17. in 18. stoletja. To so bili literarni saloni in umetniški krožki. Med najbolj znana mecenska imena tistega časa se uvrščata švedska kraljica Kristina in znana pisateljica madame de Staël. V tem obdobju še posebej izstopa kot državnik, vojskovodja in mecen pristaš prosvetljenega absolutizma, pruski kralj

Friderik II. Veliki. Od slovenskih mentorjev in mecenov je treba omeniti Žigo Zoisa, ki je pomagal in podpiral Linharta, Vodnika in Kopitarja.

V našem času pa so se pojavili t.i. sponzorji in sponzorstvo - kot način reklamiranja in promoviranja velikih firm. Torej - sponzorstvo kot tipična in pomembna prvina trženja. Danes je pri nas donatorjev in sponzorjev malo, celo zelo malo. Zato pa imamo v naši bližini veliko sodobnih Herostratov, ki požigajo kulturne hrame, gledališča, čitalnice, mostove. Enako kot "slava" antičnega požigalca Herostrata, bo ostala tudi "slava" današnjih herostratov. V spomin in opomin! V Sloveniji sicer resda nismo doživeli takšnega rušilnega besa kot drugod v bivši Jugoslaviji. Vseeno pa se nismo mogli izogniti njegovemu negativnemu vplivu. Zaradi tega, kot zaradi promocije Slovenije, potrebujemo veliko novih sponzorjev. Upravičeno upamo, da bodo novi zakoni z raznimi olajšavami vzpodbujali sponzorstvo, donatorstvo in dobrotništvo!

Za nas, v piranski občini še posebej, je pomembna portoroška igralnica. Beseda igralnica ima prizvok nečesa nepoštenelega, nezakonitega. Zato bi Slovenija potrebovala jasno, nedvoumno igralniško zakonodajo, da jo - besedo igralništvo, namreč - odreši tega stoletja nagomilene "greha". Igralnica mora biti zaradi svoje specifične dejavnosti drugače organizirana, kar pa ne pomeni, da je manj vredna ali a priori nepoštena. Sicer pa - cilj ustanavljanja igralnic je plemenit: pomoč pri razvoju turizma, kulture, športa, umetnosti, šolstva, zdravstva in ne prenese nikakršne dvomljive in nepošteno kvalifikacije. Tudi zaradi teh plemenitih nagibov mora biti država izredno previdna: ne sme jemati preveč in tako oškodovati kraj, kateremu igralnica dolguje hvaležnost, ker jo gosti.

Vsi kraji pa niso primerni oz. nimajo pogojev za igralnico! Država mora igralnicam prepustiti dovolj maneverskega prostora, da lahko same odločajo predvsem o promociji kot strateškem elementu poslovanja. In če je država kolikor-toliko pametna, bo igralnicam pustila toliko samostojnosti, da bodo lahko kot sponzorji, pokrovitelji, dobrotniki pomagale pri uresničevanju nekaterih plemenitih ciljev v kulturi, športu...

Jovan Nikolić

**KAJ SO PRIPRAVILE OZ.
UDEJANJILE OBALNE GALERIJE
PIRAN V MESECU OKTOBRU**

Sredi oktobra (14.) sta bili kar dve otvoritvi razstav. V Mestni galeriji je v sodelovanju z Moderno Galerijo Rijeka predstavitev retrospektivne razstave Iva Kalina. Iva Kalina je v vseh obdobjih svojega ustvarjanja od petdesetih let dalje iskal lasten umetniški izraz in ni slepo sledil začrtanim, pogosto modnim smernicam. Že zaradi teh opomb o zdravem individualizmu je razstava vredna ogleda.

Zainteresirani spremljevalec otvoritev in razstav pa si od 14. oktobra lahko poteši svojo radovednost tudi na razstavi abstraktnih "Podob vi(d)enega" Klementine Golije, mlade perspektivne slikarke, ki je poleg tega s Klavdijem Tutto in Francom Vecchietom opremila z grafikami bibliofilsko zbirko "Ludeus" (samo 40 izvodov - le za izbrance).

Če pa kdo v teh dneh potuje v Španijo, velja omeniti, da je v slovenski galeriji A + A v Madridu od 4. oktobra dalje na ogled razstava slik Marjana Gumilarja.

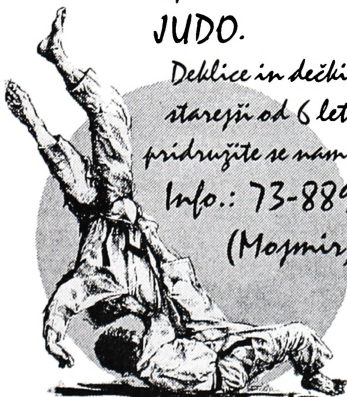
Od 11. do 13. novembra bodo Obalne galerije, kot vsako leto v tem času, organizirale mednarodni seminar "Arhitektura v zrcalu", ki bo obravnaval sodobne težnje v arhitekturi in konkretne gradbene rešitve.

Obširnejših informacij o namenih Obalnih galerij do konca leta zaenkrat še ni; ko pa bodo, vas bomo o vsem vestno obvestili.

Sandra Kump

OSNOVNA ŠOLA JUDA

Vsaki torek in četrtek se od 16.00 do 18.00 v telovadnici "Centra za korekcijo sluha in govora Portorož" učimo osnov športa, discipline in JUDO.

Dečlice in dečki, starejši od 6 let, pridružite se nam!
Info.: 73-889
(Mozmir)

柔道

Razstava fotografij ALEŠA LENASSIJA

V vili San Marco v Portorožu so 14. oktobra letos odprli razstavo fotografij Aleša Lenassija iz Pirana. Dogodek je popestril glasbeni program.

Aleš Lenassi, rojen 1965 se je že kot osnovnošolec zanimal za fotografijo in na republiških razstavah (Pionirski foto '76 in '78) dosegel lepe uspehe. Po končani srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani se je posvetil grafičnemu oblikovanju in ob tem eksperimentalni s črno-belo in barvno fotografijo. Sodeloval je na skupinskih fotografskih razstavah, delovnih srečanjih fotografov in izdelal nekaj katalogov in prospektov za domače in tuje naročnike.

Nenazadnje je razstavljal v galeriji Artes v Novi Gorici in se z dopolnjeno kolekcijo fotografij predstavlja še v domačem kraju. Razstavljene fotografije so odraz iskanja novih izraznih možnosti, so več kot le estetsko izbrane likovne kompozicije, saj so samosvoji, močno ekspresivni poizkusi oživljanja arhitekturnih spomenikov, krajine in predmetnega sveta, ki nas obdaja.

Razstava bo na ogled do 15. novembra vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.

Duška Žitko

URE PRAVLJIC

Matična knjižnica Piran je z novim šolskim letom spet začela z urami pravljic za svoje najmlajše članice in člane. "Pravljične" ure potekajo v otroškem in mladinskem oddelku piranske knjižnice in sicer

- za **predšolske** otroke (od 4 do 7 leta) **vsako sredo ob 17. uri,**
- za **šoloobvezne** ljubitelje pravljic (nižja stopnja osnovne šole) pa **ob torkih prav tako ob 17. uri.**

Claudio Ugussi v Norini

V prodajni galeriji NORINA v Luciji ima od 15. oktobra svojo samostojno razstavo Claudio UGUSSI, doma iz Buj. Na tokratni razstavi predstavlja dela, ki so del ciklusa "Zgornja Buiščina - pozabljena Zemlja", skozi katerega se ustvari neke vrste metafizika zapuščeniosti, ki deluje brezupno (citat z Vabila na otvoritev razstave).

How we
darila, regali, presents

Da smo spet tam!
Priznati se bližajo in ravno kar
bo čas za občinstev naših
najdražjih in poslovnih partnerjev.
Da ne bošle zadnji hip v zadregi, kaj podariti, prditelc žc
zdaj k nam - zagotovo bošle našli
kakšno zanimivo darilo, s katerimi bošle
razveselili in presencili svoje bližnje!

Obala 120, PORTOROŽ (Lucija)
tel.: 066/70-218

ZANIMIVA ETNOGRAFSKA RAZSTAVA

V TARTINIJEVI HIŠI - V veliki dvorani Skupnosti Italijanov v Tartinjevi hiši v Piranu je bila oktobra na ogled zelo zanimiva etnografska razstava. Med drugimi eksponati so bila razstavljena oblačila, ki so jih nosili pred sto, dvesto leti. Po razstavljenih oblekah sodeč so tudi naše pranone in none rade sledile modnim trendom. Marsikdo pa se je občudujoče zazrl v lepe čipke in vezanine, s katerimi so nekoč krasili obleke. Na razstavi so bili tudi okrasni predmeti, stare lutke (punčke), porcelanaste posode in celo večerna obleka, v kateri bi še danes bili moderni.

(Tekst in foto: M.J.)

Gimnazijci v Padni

V času piranskega občinskega praznika so piranski gimnazijci obiskali Padno. Ves ponedeljek, 10. oktobra, je 86 dijakinj in dijakov raziskovalo in opazovalo vas in vaščane; nekateri so risali motive padenskih ulic in hiš, drugi so fotografirali panoramo, zanimive vhode in okna, tretji so snemali z videokamero, večji del skupine pa je anketno raziskoval, kako živijo Padenci. Prijetno toplo sonce je grelo tisti dan. Na glavnem trgu, pri postaji, so se skupine z mentorji dogovarjale, kako naj čimbolje izpeljejo načrt. Nekaj Padencev je že takoj začelo sodelovati.

"Ni trgovine, ni gostilne. Kako preživljamo večere? Na kavču, pred televizijo", so kar sami od sebe pripovedovali.

"Od občine ni nikogar sem gor, ampak vas je pa danes dosti!"

"Saj pridejo kdaj kakšni turisti in grejo gledat galerijo, tudi kakšni šolarji pridejo včasih."

"Danes nas je bolj malo doma. So po službah in v šolah. Bi mogli prit včeraj, ko je bilo "opasilo", šagra po naše."

Gimnazijci so se pa kar razpršili po vasi in slikali, risali, fotografirali, snemali. Potrkali so prav na vsaka vrata in spraševali: "Kako se reče vaši hiši po domače? Kako se imenujejo vaši otroci, kako so se imenovali vaši starši? Kako pravijo Vam v vasi? Imate ognjišče? Kaj običajno večerjate? Kakšna polkna imate, iz katerega materiala? Imate ploščice v kopalnici?..." in še marsikaj drugega so vprašali, saj so imeli na vprašalniku natipkanih skoraj 90 vprašanj. Medtem so likovniki "ustvarjali" v kredy, akvarelu, temperi in s svinčnikom. S svinčnikom še največ, to pa ni bilo vseh mentorici, slikarki Fulviji Zudič. Drugič ne bo smel nihče imeti svinčnika," se je jezila.

Ob dveh popoldan pa so gimnazijci razstavili svoje slikarske izdelke ob cerkvenem zidu. Bilo jih je za celo dolžino cerkve. Na karton pripeti risalni listi so prikazovali hišne vogale, okna, baladurje, oboke, stopnice, kompozicije streh...

Ob treh je odpeljal avtobus. Zato je bila razstava kratka. Ampak kmalu se bodo vrnil. Takrat bodo postavili razstavo fotografij in risb za vaščane. V galeriji. Do takrat bodo tudi obdelali anketna vprašanja in zmontirali videodokumentarec o gimnazijski Padni. In v popoldanskem času, ko so

Padenci doma, bodo vse to razkazali in razložili.

Še kasneje bodo ta "padenski gimnazijski dan" objavili v posebnih številki šolskega časopisa Školjka.

Začeli so na trgu. Po posvetu je vsak dobil nalogo.

Odmev na članek Elektromagnetno sevanje z Belega križa ni nevarno v prejšnjem Portorožanu

9-voltna baterija nevarnejša od belokriškega oddajnika?

V svojem članku v Portorožanu št.3/94 o elektromagnetnih valovanjih in sevanjih sem ob razlagi elektrostatičnih polj uporabil primer 9-V baterije, ki ima med kontakti statično električno polje cca 900V/m. Zelo me je začudilo, do so strokovnjaki Oddajnikov in zvez RTV Slovenije v svojem članku Elektromagnetno sevanje z Belega križa ni nevarno (objavljen je bil v prejšnjem Portorožanu (št. 9) kot povzetek ekspertize, ki so jo izdelali strokovnjaki Oddajnikov in zvez) primerjali 9V baterijo in belokriški oddajnik. Strokovnjaki RTV-ja namreč zelo dobro vedo, da take primerjave ne more vzeti resno nihče, ki vsaj povprečno obvlada srednješolsko fiziko. Menim, da je primerjava 9V baterije, kot 49-krat večjega onesnaževalca od belokriškega oddajnika zloraba, ki vnaša v javno mnenje še večje nezaupanje in strah. Kako nesmiselna je ta primerjava, bi rad pokazal na primeru iz biologije. Vzemimo eno celico človeškega organizma (npr. možgansko, mišično ali levkocit...). Večina bralcev ve, da je celica obdana z membrano, ki loči zunanost od notranjosti celice. Med zunanostjo in notranostjo celice obstaja električna napetost cca 0.07V. Ker pa je membrana izredno tanka, ta napetost ustvarja električno polje jakosti neverjetnih 10.000.000 V/m. Torej, če bi primerjali enako kot so strokovnjaki iz RTV-ja, bi pomenilo, da je vsaka človeška celica več kot 500.000 krat nevarnejša.

V že zgoraj citiranem članku (Elektromagnetno sevanje z Belega križa...) v zadnjem Portorožanu tudi piše, da so: "izmerili elektromagnetno jakost od 7,5V/m do 18,5V/m". To, kar so izmerili, je električna poljska jakost E in je le polovičen podatek. Druga polovica podatka, ki ni nič manj pomemben, pa je magnetna poljska gostota B, ki pa na žalost nikjer v članku ni omenjena.

Da bi lahko sodili o (ne)varnosti belokriške antene, pa bi morali dokazati, da je tudi magnetno polje okoli antene znotraj dovoljenih meja.

mag. Franci Henigman

Pripis uredništva: Strokovnjake Oddajnikov in zvez pri RTV Slovenija prosimo, naj na istih mestih, kjer so izmerili elektromagnetno jakost (električna poljska jakost E), izmerijo še magnetno poljsko gostoto in nam posredujejo rezultate meritev.

Odmev na članek Tartinjevo nagrado so ustanovili že leta 1972

(v Portorožanu št. 9)

Riflessioni sul "Premio Tartini"

Vorrei con un paio di righe completare l'articolo apparso nell'ultimo numero del "Giornale di Portorose".

Con amarezza devo constatare come sia stata completamente (volutamente?) dimenticata l'importanza che ha avuto la collaborazione della "Comunita' degli Italiani" di Pirano nei contatti preliminari e nei successivi lavori per la programmazione e la riuscita del "Premio Tartini".

Una svista incomprensibile e poco scusabile, considerando la possibilita' di ottenere informazioni precise ed esaurienti anche da altre fonti.

Non si puo' con tanta leggerezza e facilità sorvolare sull'impegno, sulla serietà e sulla tangibile collaborazione di tutti coloro che in questi anni di preparativi per la realizzazione del "Premio Tartini" hanno degnamente rappresentato la "Comunita' degli Italiani" di Pirano.

Cesarina Smrekar

Zakaj izgubljam turistično takso: ZAKONODAJA, KI UREJA POBIRANJE TURISTIČNE TAKSE, JE SLABA

Ne bi se želeli spuščati v razne polemike v sredstvih javnega obveščanja, ki so - predvsem poleti - pisala o višini sredstev turistične takse (v nadaljevanju tt), ki naj bi jih občinski proračun letos izgubil zaradi neprijavljanja gostov oz. neplačevanja turistične takse. Iz dosedanjih izkušenj pa menimo, da takšne ocene ne morejo izhajati zgolj iz podatkov o nočitvah, temveč je potrebno upoštevati še vrsto drugih dejstev kot npr.:

- vrednost točke (povečala se je šele s 01.06.1994, izven sezone pa je njena vrednost nižja);
- številne oprostitve plačevanja turistične takse (5. člen zakona npr. določa popolno oprostitve plačila takse za otroke do 7 let; delne oprostitve - v višini 50% - za mladino od 7 do 18 let, za goste v kampih...);
- rok plačila oz. odvajanja pobrane turistične takse (20. v mesecu za pretekli mesec - npr. do 20.09. za mesec avgust); večina ocen o višini izpada sredstev iz turistične takse je nastala preden so bila plačila za avgust odvedena;
- zavezanci pri plačilu niso dolžni dostaviti obračunov, iz katerih bi bilo razvidno število nočitev, oprostitve in višina obračunane takse (dolžni so dostaviti le polletni in letni obračun oz. poročilo). Tako seveda ni mogoče sproti ugotavljati, ali je nekdo takso pravilno obračunal in ali je vso pobrano takso tudi odvedel. Zato se dogaja, da precejšnje število zavezancev odreja pobrano turistično takso z zamikom (v celoti ali le del denarja) oz. so jo odvedli šele na podlagi naših ali ugotovitev Agencije za plačilni promet (bivši SDK).

KOLIKO "SIVE EKONOMIJE" JE MED SOBODAJALCI JE NEZNANKA

Verjetno tudi na tem področju obstaja t.i. "siva ekonomija" - to je sprejemanje gostov na prenočevanje brez prijave, s čemer se občani izmikajo plačilu turistične takse in davka. Vendar neke zanesljive ocene o obsegu tega pojava ne moremo dati. Do 6. oktobra letos pa je v proračun občine Piran priteklo 66.871.000 SIT sredstev turistične takse: krajevne takse - prenočitveno takso pa zavezanci nakazujejo v republiški proračun.

NADZIRANJE

Nadzor nad fizičnimi osebami (sobodajalci) sodi v našo pristojnost in sicer nad sobodajalci, ki sprejemajo goste na prenočevanje neposredno in preko zasebnih agencij. Večina sobodajalcev pa sobe oddaja preko turističnih agencij - pravnih oseb. Za njihovo kontrolo oz. nadzor je pristojna Agencija Republike Slovenije za plačilni promet, nadziranje in informiranje (v nadaljnjem besedilu Agencija) - bivši SDK.

Tukajšnja izpostava Republiške uprave za javne prihodke je pri opravljanju inšpekcijskega nadzora davčnih zavezancev večkrat kontrolirala tudi sobodajalce. V avgustu smo izvedli nekaj akcij (tudi skupaj s Policijsko postajo Piran), da bi ugotovili izvajanje Zakona o turistični taksi. Opravili smo kontrolo pri trinšestdesetih zavezancih in sicer pri dvaintridesetih, ki neposredno oddajajo sobe in pri enaintridesetih, ki oddajajo sobe preko turističnih agencij. Zaradi kršitve Zakona o turistični taksi smo sodniku za prekrške predlagali postopek zoper štiri zavezance. Naše delo na tem področju pa še ni končano. Kontrolo bomo nadaljevali, da bi odkrili morebitne zavezance, ki turistične takse še niso odvedli in jo izterjali oz. predlagali Agenciji, da od dolžnikov - pravnih oseb izterja dolgovano takso.

KAJ SPREMENITI, DA BI DRŽAVA LAHKO POBRALA VEČ?

Glavni razlog da se je stanje na tem področju poslabšalo, je po našem mnenju v nedorečenosti, presplošnosti, nenatančnosti in preblagi zakonodaji. (Zakon o turistični taksi Ur.l. RS 18/91).

Tako je v Zakonu o tt že sama definicija gosta, kot zavezanca za plačilo tt neustrezna, saj zajema le osebe, ki bivajo v "NASTANITVENEM OBJEKTU, KI JE REGISTRIRAN OZ. PRIGLAŠEN ZA SPREJEM GOSTOV NA PRENOČEVANJE". S takšno definicijo je izvzeta obsežna kategorija gostov: osebe, ki bivajo v lastnih stanovanjih oz. stanovanjskih hišah - vikendih, njihovi sorodniki in številni prijatelji oz. znanci. Vemo pa, da se med turistično sezono v takšnih stanovanjih zvrsti veliko število oseb. Ker pa se te osebe - po zakonu o začasnih prijavah - niso dolžne prijaviti, če v kraju bivajo do 15 dni, seveda ni točne evidence o njihovem številu.

Pri obdavčenju prihodkov po zakonu o dohodnini pa je praktično nemogoče dokazati, da so lastniki vikendov dobili za nudenje prenočišča plačilo!

Na podlagi vseh zgoraj navedenih ugotovitev bi bilo potrebno Zakon o turistični taksi spremeniti in sicer v naslednjih točkah:

- jasno in precizno definirati, kdo je zavezanec plačevanja turistične takse; (predlagamo, da vsaka oseba, ki se mudi izven kraja stalnega bivališča, razen v primerih, ko zakon izrecno določa oprostitve);
- jasno in precizno določiti zavezanca za obračun in odvajanje turistične takse in njegovo odgovornost; (predlagamo, da solidarno odgovarja za plačilo tudi tisti, ki je tako osebo sprejel na prenočevanje...);
- rok odvajanja tt, evidenca oz. obračun, zamudne obresti: (predlagamo, da se taksa odreja do 5. v mesecu za pretekli mesec skupaj z obračunom, ki naj zajame število gostov, nočitev, oprostitve oz. olajšav. Za nepravčasno plačano oz. odvedeno tt pa naj zavezanec za plačilo oz. obračun plača zakonite zamudne obresti...);
- pristojnosti in pooblastila organov nadzora: opredeliti je treba poseben organ nadzora (npr. turistična inšpekcija).
- Davčna inšpekcija (verjetno velja to tudi za Agencijo) - ob obliči drugega dela in ob velikem številu davčnih zavezancev - s sedanjim številom inšpektorjev ne more zagotoviti nekega permanentnega in učinkovitega nadzora!
- Za neizpolnjevanje obveznosti po zakonu o turistični taksi pa bi morali uvesti stroge denarne sankcije.
- Da bi lahko bolj učinkovito ugotavljali utajio prihodkov od oddajanja sob, bi morali dopolniti zakon o dohodnini, sprejeti zakon o davčnem postopku..., in druge predpise, ki bi zagotovili večjo finančno disciplino davčnih zavezancev.

Vodja izpostave Republiške uprave za javne prihodke v Piranu:
Franc Bergant, dipl.lur.

GRAFIČNO
OBLIKOVANJE
IN TISK
KNJIGOVODSKI
SERVIS
IMAGE d.o.o.
tel. 73051 int. 8143

I
M
A
G
E

PIZZERIA - PUB

PERGOLA

PORTOROŽ - PORTOROSE

tel.: 71-918

Vsak dan od 12^h - 04^h!

Prava italijanska pizza pripravljena v krušni peči

—*—
Špageti, tortelini, torteloni, peresniki, rezanci, ... na večnačinov

—*—
Meso na žaru

—*—
Sampinjoni na žaru

—*—
Solatni buffet

—*—
Maxi palačinke "Pergola"

...ti še...
...in še...

... pa tudi za glasbo smo poskrbeli!

Mercator - Degro

Adriatic[®]
zavarovalna družba d.d.
assicurazioni s.p.a.

PIRAN - PIRANO

OKOLJE

PORTO

JANEZKOVA DOMAČA NALOGA: VOLITVE (Prosti spis)

Bližajo se volitve. Bliža pa se tudi sveti Miklavž, sveti Božiček in sveti dedek Mraz, zato imajo razni politični in strankarski veljaki polne roke dela s pisanjem pisem vsem trem radodarnim starčkom. Tega ne bi vedel, če ne bi moj tata ondan izjavil, da edinole nebeške sile lahko prinesejo prihodnjim volitvam kaj pametnega.

O volitvah smo se pogovarjali tudi pri razredni uri: igrajo zelo pomembno vlogo pri ohranjanju demokracije. Mislim, da so tudi v kulinariki nepogrešljive, saj moj tata večkrat govori o nekakšni predvolilni kuhinji in predvolilnem golažu. Ko pa sem to omenil pri razredni uri, me je učiteljica popravila, češda se pravilno reče predvolilna kampanja. Ostal sem brez besed, saj mi je šele tisti hip postalo jasno, da moj nono sploh ni kmet, ampak politik in da vsako jutro, ko sede na traktor in reče, da gre v kampanjo, odhaja pravzaprav v predvolilni boj. Moj tata mi je nato vse lepo razložil in pojasnil mojo zmoto, a na koncu se je namuznil in rekel, da bi bili Slovenci neskončno srečen narod, če bi naši politiki odhajali vsako jutro na delo s traktorji namesto na politične sestanke v dragih limuzinah.

Ob tej priliki sem tata vprašal, če ima beseda volitve isti izvor kot beseda vol. Tata je vzdihnil in odvrnil, da to ravno ne, da pa ga kandidati in njihovi dvorjani često spominjajo na vole in govedo nasploh, pa tudi na druge domače živali. Vprašal sem ga, če torej volitve lahko enačimo z živinskimi sejmi. Tata je odvrnil, da lahko, le z eno neznatno razliko: od živinskih sejmov imajo koristi vsi udeleženci, razen živine, pri volitvah pa je obratno.

Ker bi rad napisal čim lepši prosti spis o volitvah, sem ga še vprašal, kako bomo vedeli, kdaj se je v občini vnel predvolilni boj. Tata mi je odgovoril, da tega diredndaja pač ne moreš spregledati: vse stavbe v občini in vsa drevesa (z izjemo palm, ki so slaba podlaga za lepilo) bodo tapecirane z lepaki ali, če hočete, z resnimi obrazi, zazrtimi v svetlo bodočnost. Razen te politične galerije bodo volilcem na voljo sestanki oziroma shodi, kjer bodo stranke pojasnjevale svoje politične programe. Ko sem ga vprašal, če kaj več ve o tem, se je moj tata škodoželjno zahehetal in rekel, da je poglobilni program - mestna občina - že vsem strankam splaval po vodi: vneto so delali račune, nato pa dovolili, da jim je zmešal seštevke ljubljanski krčmar z zakonom o statusu mestnih občin. Bil sem seveda radoveden, zakaj temu krčmarju nihče ni stopil na prste, pa je moj tata žalostno zavzdihnil in odvrnil, da vsa Slovenija, kaj šele samo naša občina, nima toliko dobrega vina, kot premore ta ljubljanski krčmar slabe vode, s katero sproti redči vino in s tem jemlje moč tako žlahtni kaplji kot pridelovalcem.

Po vseh teh učenih besedah se mi je sicer malo vrtelo v glavi, a sem vseeno prišel do sledeče ugotovitve: za volitve, od katerih naj bi vsi imeli kakšno korist, so potrebni kmetje na traktorjih, rejena živina v kampanji in ljubljana brez krčmarjev. Pa sem mislil, da nismo agrarna država...

K. B.

Sonja Požar, Lucija

Vprašanje:

"Kaj je, če črnc na veji sedi?"

Odgovor:

"En človek manj na zemlji."

Vprašanje:

"Kaj je, če dva črnca na veji sedita?"

Odgovor:

"Dva človeka manj na zemlji."

Pravilen odgovor:

"Ne, en črnc več na veji."

Vprašanje:

"Kaj je, če tri črnca na veji sedijo?"

Odgovor:

"Trje črnca na veji."

Pravilen odgovor:

"Ne, veja se zlomi."

Otroci se v šoli učijo zlogovanja. Da bi jim šlo lažje, jim učiteljica predlaga, da bi se zlogovanja učili z imeni rož. Prva začne Tinka:

"Mar-je-ti-ca."

Učiteljica ji odgovori: "Ču-do-vi-to."

Naslednji je Franček in začne: "Ger-be-ra".

In gospa učiteljica mu odvrne: "Ču-do-vi-to."

Naslednji je Tone, ki zloguje: "Vr-trni-ca."

Učiteljica zavzdihne: "Ču-do-vi-to."

Na vrsto pride Janezek, ki začne: "Or-ga-zem."

Gospa učiteljica ga začudeno pogleda in opozori: "Ampak Janezek, saj to ni ime rože!"

"Že, že," reče Janezek "je pa ČU-DO-VI-TO."

Planinec prisope v planinsko kočo. Pa ga oskrbnica ogovori: "Ja, vi ste pa morali "laufat" kot pes v hrib, da ste tako zadihan."

Planinec pa: "Kako pa si dovolite tako govoriti z menoj?!"

"Ah, oprostite! To sem vam rekla zato, ker vidim, da ste se spotili kot svinja," odvrne oskrbnica.

Na neko skalo je nekdo napisal: "Tukaj sem dopust preživel s svojo ženo. Bilo je lepo."

Naslednje leto je bil na isti skali pripisan nov napis in sicer:

"Tudi jaz sem preživel tukaj dopust, vendar brez žene. Bilo je še lepše!"

LUDVIK KRIŽMAN GRADNJA PORTOROŽ

LUDVIK KRIŽMAN, Lucan 23, 66320 Portorož, tel./fax: 066/71-397, mobitel: 0609/610-132

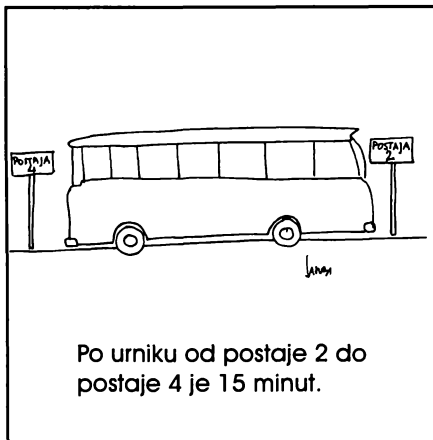
SLOVENIJA JE VEČJA, KOT SI MISLIMO

Živimo tik ob meji in "skočiti" v Trst večini ni noben problem (mnogi "celinci" nam to tudi zavidajo), ampak kaže, da je vsaj za bivše Slavnikove avtoprevoznike (zdaj I&I) to italijansko mesto odmaknjeno skoraj kot slovenska prestolnica.

Razdalja Portorož - Ljubljana je približno 130 km. Avtobus jo običajno prevozi vsaj v treh urah (če ne več). Res je sicer, da avtocesta še ni povsod speljana, ampak pot "naredijo" še daljšo tudi s skoraj polurnimi postanki.

Vsaj do nedavnega pa Trst (40 km) le ni bil tako neskončno daleč. Potovanje tja je bilo nekaj skoraj evropsko normalnega. Trajalo je največ uro in četrť, saj nam je že nekaj let prihraneno izstopanje iz avtobusa na meji in pešačenje s prtljago ali "špežo" na italijansko oz. slovensko stran.

A tudi taka dolgočasno-normalna potovanja lahko postanejo prava avantura. Pred nekaj dnevi sem se torej odpravila v Trst z avtobusom. Po dvajsetih minutah vožnje - v Kopru - pa je voznik nič hudega slutečim potnikom napovedal desetminutni postanek. Ta pa je, kdovezakaj, prerasel v dvajsetminutni počitek za pregreti avtobus (?), za izčrpanega voznika (?), za začudene (!) potnike (?), ki smo nestrpnost pogledovali na ure. Ob tem ni skoraj omembe vredno šoferjevo še dodatno petminutno flegmatično iskanje ključev vozila. Končno smo se pricijazili v Trst - po skoraj dveh urah vožnje.

Očitno skušajo slovenska podjetja potniškega prometa poenotiti svojo ponudbo, natančneje koncept potniškega prevoza: Slovenija je majhna - naredimo jo veliko; če ne gre drugače, pa s polževo dolgimi potovanji v njena mesta in vasi. Vendar vse manj ljudi naseda tej iluziji velike (beri: razpotegnjene) Slovenije. Ritem življenja je vse hitrejši in kdor le more si omisli lastno prevozno sredstvo, pa četudi le kripav "jugo" ali majavo "katrco". Ni se torej čuditi, ne pritoževati, da imajo avtobusna prevozniška podjetja vse manj potnikov - in prihodkov.

Sandra Kump

"Offerta di economia domestica straordinaria"

Nella prima settimana di ottobre il comune di Pirano e' stato inondato da un volantino pubblicitario "bilingue". La traduzione italiana era sconcertante e sicuramente non ha giovato all'immagine commerciale della ditta che ha commissionato il volantino. All'inizio, leggendolo, ho pensato all'iniziativa di qualche buontempone, ma le indicazioni per una "compra piu' grande" erano troppo esaurienti per poter pensare che si trattasse di uno scherzo. Ed ho cercato di comprendere come si possa essere arrivati al punto di permettere la distribuzione di un tale obbrobrio senza che nessuno si sia sentito in dovere d'intervenire e di impedire un tale scempio della lingua italiana. Possibile che gli organizzatori di questa eccezionale "offerta di economia domestica straordinaria" non abbiano trovato nella nostra regione nessun traduttore? E che per questo (poveretti) siano stati costretti a ricorrere all'aiuto di un traduttore di Ravne na Koroškem? Per conclusione logica (e non logistica) anche noi potremmo avere la competenza di fare le traduzioni in tedesco per le ditte slovene della Carinzia che eventualmente ne avessero bisogno.

Ecco un piccolo vocabolario per aiutare la comprensione delle piu' (tra le tante) salienti espressioni tecniche e commerciali della "novella" lingua italiana:

"Tutto per l'auto - chiavetta da momento torcente - chiavetta per candele d'accensione con ginocchio (sic!) - morsetti delle tutte dimensioni - seti elettrici - completo dei forbici - ventosa sturalavandina."

Da segnalare senz'altro le "trivelle" (punte di

trapani) visto che a Santa Lucia stanno cercando l'acqua termale. Per rendere piu' vivace una partita di pallacanestro ecco il "canestro dela spazzatura" completo di "paletta di spazzatura con scopa".

Interessante anche la "foglia per viveri" il "guadagno di coltellino da pique-nique" e di una solida "racchetta per mosche" che ci permettera' di allargare l'offerta turistica nella prossima stagione, permettendoci di organizzare tornei di tennis in miniatura.

Ed a questa "compra piu' grande" affrettatevi, perche' la "quantita' dei alcuni articoli sono limitata"!!

E quando dopo aver letto queste mie righe, avrete finito di ridere, fate un pensierino. Forse non riderete piu'.

Cesarina Smrekar

Šiviljski salon ŠALOM vam svetuje:

KO SI NAROČITE ŠIVANJE OBLAČILA

Najbrž ste si kdaj pri šivilji ali krojaču naročili šivanje hlač, krila, bluze, obleke ali kostima... Ko pa ste prišli na poizkus oblačila, ste ugotovili, da je model, ki ste si ga izbrali, drugačen kot ste si ga zamislili.

Da bi se takemu neljubemu presenečenju izognili, si vzamite k srcu naslednja opozorila:

- 1) Pazite, da si za izbrani model izberete (tudi) ustrezno kvaliteto in količino blaga. Pred šivanjem ga še operite.
- 2) Željeni model šivilji dobro opišite - najlažje s pomočjo slike ali skice.
- 3) Če na poizkusnem oblačenju ("probi") opazite na oblačilu napake, se najprej prepričajte, ali niso le-te morda vaše in šele nato nanje opozorite šiviljo.
- 4) Ko pridete po končan izdelek (oblačilo), ga obvezno še enkrat oblecite in ga natančno pregledajte, če ni morebiti kje kakšna napaka. Če jo odkrijete, se o njej pogovorite s šiviljo.
- 5) Iz šiviljskega oz. krojaškega salona pa nikar ne odhajajte, ne da bi šivilje opozorili na napake, ki ste jih morda odkrili na njenem izdelku (če ste se seveda prej prepričali, da so napake njene).

Šalom
modno šiviljstvo in drobna popravila

tel.: 066/70-621
Lucija Seča 194/a
nasproti diskonta

GEOLOŠKA SLIKA

Razvejano rečno omrežje, ki ga sestavljata Dragonja in Pinjecvec ali Rokava, se prične na obrobju ti. Kraškega roba. Pod vasjo Poletiči naletimo na izvir, ki pa v sušnih obdobjih ni nič kaj obilnejši od curljajočega studenca. Od sotočja s Štulovco se tok nekoliko okrepi v globeli, ki si jo je reka utrla. Občudovanja je vredno delovanje vode, ki se je morala prebiti skozi tektonsko zdrobljene sklade. Pobočja doline so ogrožena zaradi neuravnovešenega intenzivnega kmetijstva, nepravilno uporabljene tehnologije, nepravilne izrabe tal, gojenja rastlin s kemičnimi sredstvi... Eden izmed glavnih virov onesnaževanja je deponija smeti v izsušeni strugi Stranice. Morebitni asfaltni cesti, planirani v letu 1993, bi dolini, ki je sedaj samo ogrožena, zadali smrtni udarec. Zato bi morale cestne povezave biti takšne, da bi odvrčale tranzit.

Poleg zgoraj navedenega (povzeto iz člankov B. Čermelja, K. Wohinz, V. Šava in Z. Vatovca; Primorska srečanja, 146/93) spada v že tako kompleksno problematiko doline Dragonje Droga s svojo marikulturo in problemom mejne oporečnosti soli zaradi onesnaženosti izlivajoče se reke. Sem sodi tudi krajinski park - Sečoveljske soline s svojimi naravovarstvenimi zahtevami; nehote so v ta dogajanja vpleteni mejni policisti in cariniki, saj je politika Dragonjo določila za mejo.

EKOLOŠKA SLIKA

Ekološko gledano je v zgornjem toku reke narava še neokrnjena, onesnaževanje prihaja s pobočij doline in z vse številnejšimi obiskovalci, ki za sabo puščajo prava smetišča. Pobočja doline so ogrožena zaradi neuravnovešenega intenzivnega kmetijstva, nepravilno uporabljene tehnologije, nepravilne izrabe tal, gojenja rastlin s kemičnimi sredstvi... Eden izmed glavnih virov onesnaževanja je deponija smeti v izsušeni strugi Stranice. Morebitni asfaltni cesti, planirani v letu 1993, bi dolini, ki je sedaj samo ogrožena, zadali smrtni udarec. Zato bi morale cestne povezave biti takšne, da bi odvrčale tranzit.

Poleg zgoraj navedenega (povzeto iz člankov B. Čermelja, K. Wohinz, V. Šava in Z. Vatovca; Primorska srečanja, 146/93) spada v že tako kompleksno problematiko doline Dragonje Droga s svojo marikulturo in problemom mejne oporečnosti soli zaradi onesnaženosti izlivajoče se reke. Sem sodi tudi krajinski park - Sečoveljske soline s svojimi naravovarstvenimi zahtevami; nehote so v ta dogajanja vpleteni mejni policisti in cariniki, saj je politika Dragonjo določila za mejo.

Problematika ni le kompleksna, je tudi zelo obsežna, neresljiva z danes na jutri. Vendar pa je hitreje rešljiva, če se je lotimo danes, ne pa jutri. Zavedajoč se tega, smo se zbrali v neformalno in apolitično skupino. Naš cilj je, da se vpletene institucije in posamezniki zberejo, da se medsebojno spoznajo in obelodanijo vsa stališča in gledišča brez časopisnih prerakanj, da se še pravočasno začne konstruktiven pogovor v zadovoljstvo vseh: tistih, ki želijo krajinski park, tistih, ki dolino obdelujejo in tistih, ki jo potrebujejo kot komunikacijsko pot. Zainteresirani so se zbrali na pohodu in okrogli mizi konec oktobra letos pri Solinarskem muzeju. V dveh dneh so si ogledali trenutno stanje porečja Dragonje na ekološko najmanj spornem prevoznem sredstvu - konju. To je bila priložnost, da se spoznajo in da z okrogle mize odidejo z - upajmo - svežimi vtisi in ublaženimi, koordiniranimi stališči. Na pohod so bili vabljeni:

Medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Piran, Ixobrychus, DROGA, obrat Soline, kmetovalci občine Piran, ljudje z reke, mejna policija in carina. Pogovor - okrogla miza - o tem, kako rešiti dolino Dragonje pa je potekal v Sečoveljskih solinah 23. oktobra. Moderator na okrogli mizi je bil novinar Jadran Sterle.

Liljana Vouk, Miloš Markovič, Dag Kleva, Iztok Škornik

JAVNO VPRAŠANJE:

Hortikulturno društvo Portorož postavlja javno vprašanje in tudi zahteva javen odgovor - lastnika hotela Marita in bungalovov, ki je dal v parku okoli hotela posekati precej povsem zdravih borovcev, čemu je bil potreben tako radikalen poseg?

POHVALNO PISMO HELENI JUREŠ

Vidni slovenski glasbenik - skladatelj, dirigent in glasbeni kritik Pavle Kalan iz Tolmina je poslal dirigentki Portoroškega zbora, gospe Heleni Jureš pismo naslednje vsebine:

Tolmin, 2.7.1994

Draga kolegal

Lepo vas je bilo po dolgih letih ponovno videti pred zborom (mislim na koncert Fillijevih skladb v tukajšnji župnijski cerkvi). Z ženo sva pozorno prisluhnila. Ob doživetem petju vašega zbora sva že ob prvih taktih začutila pristnost in doživetost skladateljevega izraza, ki sva ga - lahko trdiva - najbolje dojela prav v interpretacijah vašega zbora.

Želim vam še veliko lepih trenutkov ob vam tako ljubem delu in vas tople pozdravljam,

Pavle Kalan

Pevci s ponosom seznanjamo javnost s pohvalno kritiko našega dela pod vodstvom Helene Jureš.

Kot smo že poročali, so junija 1994 trije obalni pevski zbori na treh koncertih predstavili občinstvu glasbo Vinka Fillija: v Tolminu, na Sveti gori in v Trstu. Lahko trdimo, da je bil koncert v Tolminu najbolj ganljiv. Pred desetletji se je Vinko Fili kot samouk prav na teh orglah ubadal s harmonijo in skladal nebeško lepo glasbo. Na porumenelih rokopisih doma in v cerkvi je plemeniti Fillijev opus počasi tonil v pozabo, predvsem zaradi političnih razlogov, dokler ga ni njegov sin dr. Boris Fili zbral in dal tiskati. S tem je ne le rešil očetovo delo, ampak predvsem dal Slovincem prelepo cerkveno glasbo, za katero upamo, da se je bo lotil prenekateri kor.

V tekočem letu 94/95 bo gospa Helena Jureš kljub šibkemu zdravju obdržala pod svojim vodstvom ženski zbor, dočim bo mešani zbor Portoroškega zbora prevzel mag. Mirko Slosar. Obeta se nam trdo delo pod močno moško roko, ki pa se ga vsi pevci veselimo in kot že v navadi, vabimo k sodelovanju vsakogar, ki rad poje.

Biserka Zabukovec

BAR - SLAŠČIČARNA

MIGNON

OBALA 33 - 66320 PORTOROŽ

PROTEST HORTIKULTURNEGA DRUŠTVA ZARADI POSEKA DREVES

Upravni odbor Hortikulturnega društva Portorož je na svoji 17. seji dne 20.9.1994, na predlog nekaterih članov društva, obravnaval problem črnogradnje in poseka dreves na funkcionalnem zemljišču Krajevne skupnosti Portorož in sprejel naslednji SKLEP:

Hortikulturno društvo ostro protestira proti najemnici gostinskega lokala Feniks v pritličju stavbe KS Portorož g. Darinki Gustinčič, ki je brezvestno in brez kakršnihkoli dovoljenj ali soglasij požagala 3 ali 4 ciprese na funkcionalnem zemljišču KS in od odgovornih zahteva, da storijo vse, da dejanje ne bi ostalo nezakazovano ter prepreči vsako morebitno ponovitev podobnih dejanj v Portorožu.

Včasih je lobiranje pomenilo bolj negativen način obnašanja in le redkokdaj je priznal, da pripada kakšnemu lobbyju npr. jedrskemu ali gradbenemu. Da pa bi si bil kdo izbral poklic lobista - o tem si še sanjati ni upal nihče! Nedavno pa so se slovenski lobisti srečali v Ljubljani in to kar v mali dvorani državnega zbora. Bilo jih je 70 iz raznih podjetij in poslanci, med katerimi je bilo največ pripadnikov Združene liste socialnih demokratov in liberalne demokracije. Ne dvomimo, da si bodo, večji svojega za zdaj še amaterskega posla, kmalu znali izposlovati pogoje za profesionalno opravljanje poklica lobist! (NA SPECIALIZACIJO PA LAHKO ZAJINTERESIRANI PRIDEJO KAR V NAŠO OBČINO!)

Na "Okolju" so uvedli "pasjo" kartico. Ne veste, čemu jim bo? Kartico so si omislili vodilni, katerim pa je seveda ni treba imeti! Služi zato, da beleži prihode in odhode navadnih pripadnikov Okolja v oz. iz službe. Tistim, ki pretežno delajo na terenu, predlagamo, da zjutraj vestno žigosajo kartico, potem se odpravijo "na teren" (npr. na preučevanje morebitne korelacije med številom pasjih "drekecv" po piranskih ulicah in portoroških plažah ter uvrščenostjo lastnikov psov - onesnaževalcev na lokalni družbeni lestvici, lahko pa medtem postorijo še to in ono - npr. nakupijo "špežo" ali skuhamo kosilo...) Vendar pa naj ob koncu delovnika svoje "pasje" kartice nikar ne pozabijo žigosati! (TO ČUDOVITO, PASJE ŽIVLENJE)

Predvolilni boj se je začel pri smeteh. Piranski izvršni svet je namreč "nenadoma" razsvetlilo spoznanje, da je tudi odvažanje odpadkov pomembno za pridobivanje volilnih točk in zato je sprejel revolucionarni sklep, da morajo komunalci smeti odvažati tudi ob nedeljah in praznikih! Izvršniki najbrž računajo, da bodo volilci ob takšnem sklepu kar "dol padli" od navdušenja; kaj si pa "nepomembna" raja, ki odvažata smeti, ob tem sklepu misli, pa je tako vseeno. Brezbožniki na oblasti so seveda spregledali, da nedelja ni namenjena le počitku, ampak da je tudi gospodov dan! In kdo naj bi izvajalce dodatno plačal za nedeljsko delo? Menda se izvršniki ja ne bodo odpovedali svojim sejinam v korist čistoče občine? (NEOREVOLUCIONARNI SKLEPI POSLEDNJIH BOLŠEVIKOV)

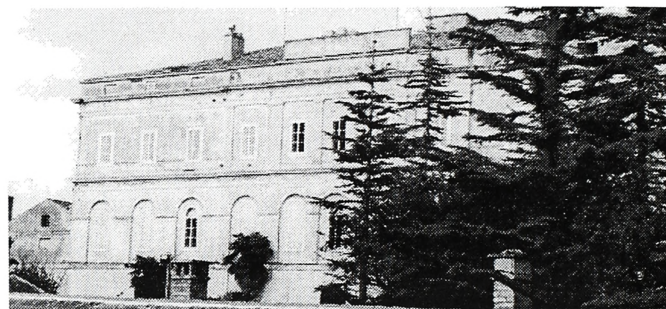
V postsocializmu je nekaterim padla sekira v med. Npr. menedžerskemu sloju v Emona hotelih Bernardin, d.d., ki po individualnih pogodbah mesečno prejemajo tja do 6.000 DEM... (KAKO IZ DELAVCA POSTATI MENEDŽER - TO TI JE ZDAJ VPRAŠANJE!!)

V tej rubriki smo že razglabljali, da se malemu človeku slabo piše, ko se nanj spomni visoka politika. Tako je tudi s prebivalci zaselkov ob reki Dragonji: Bužinov, Mlinov, Škodelina in Škrič. Prej - pod staro "Jugo" - je le redkokateri občan piranske občine vedel zanje, zdaj pa o njih govori "vesoljna" Slovenija... Država Slovenija jim je - prebivalcem spornih zaselkov - pred dvema leti celo zavrnila prošnje za slovensko državljanstvo, zdaj si jih je pa kar prilastila... Prav malo so ji mar prestrašeni ljudje, ki ne vedo, kam sodijo in kdo bo njihova bodoča oblast! (ČUDOVITO, STRAŠNO ŽIVLENJE ŠTIRIH VASI).

Prebivalci občine Piran smo predsedniku države Slovenije globoko hvaležni za njegove pogoste obiske. Zaradi njega se Komunalci podvizajo in očistijo ulice, pa tudi Cestno podjetje Koper, ki ga zlepa ne zvabišv naškonec, postori to in ono (npr. preplasti križišče Koprške ceste s cesto Obala pri "Kaštelu", poreže rastlinje ob regionalni cesti ipd...) (GLOBOKO HVALEŽNI VOLILCI TI TEGA NIKOLI NE POZABIMO...)

JERNEJČANOV ZADNJE UPANJE - Na "Portorožana" se je obrnil prebivalec iz Seče - natančneje iz Sv. Jerneja - in nas zaprosil, naj v sedanjem predvolilnem obdobju stare in nove občinske veljake opozorimo, da tudi območje Sv. Jerneja (San Bartola) potrebuje javno razsvetlavo. Mi izpolnjujemo željo našega bralca, hkrati pa sedanjim in bodočim veljakom polagamo na srce, naj ne pozabijo Seče (ali če hočete - Sv. Jerneja). Če pa boste zdaj - v času lahkih obljub - volilcem tudi kaj obljubili, ne pozabite reka, da obljuba dela dolg!

BODO V PRIHODNJEM OBČINSKEM SVETU ZASTOPANI TUDI INTERESI PODEŽELJA? - Skupščina občine Piran do zakonsko določenega roka (10.10. t.l.) ni sprejela odloka o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta, zato sta občinska volilna komisija in IS SO Piran sprejela ugotovitveni sklep, da je celotno območje občine Piran ena volilna enota. Kar v praksi pomeni, da bodo volilci občine Piran volili skupne poslance (posamezne krajevne skupnosti ne bodo volile oz. imele "svojih" poslancev). Teoretično (in tudi praktično) se torej lahko zgodi, da bo na primer vseh 25 poslancev v Svet občine - z županom vred - npr. iz Lucije (od koder je največ volilcev)!

Bodoča klinika za odcvetele dame in gospode globokih žepov?
(foto: M. J.)

PIRANSKA BOLNIŠNICA - BODOČI BEAUTY CENTER (ESTETSKE - plastične - KIRURGJE)? - Staro bolnišnico v Piranu je letos odkupilo portoroško zasebno podjetje JP Trade za 1,9 milijonov nemških mark. Uredili naj bi jo v klimatsko zdravilišče. Medicinski laiki si seveda ne znajo predstavljati, kakšne bolezni bodo lajšali v takšnem zdravilišču... Pravijo pa, da bodo to predvsem "moderne" bolezni, ki mučijo premožnejše (prevelik nos, podočnjaki, podbradek, celulitis, gube...) in tudi manj premožne Zemljane. Le da si bodo "klimatsko" obdelavo lahko privoščili le prvi, drugi pa bodo še naprej hodili naokoli celulitični, zgubani, mlahavih mišic in dojk... Mimogrede pa sedanjí lastnik že išče morebitnega kupca za nedavno odkupljeno nekdanjo bolnišnično stavbo; zanjo pa seveda hoče precej več, kot je sam odšel!

SOŽALJE

Ob smrti naše zveste bralke Pavle MIHALIČ z Belokriške ceste v Portorožu izražamo iskreno sožalje njenim svojcem in prijateljem.

PROGRAM PRIREDITEV ZA NOVEMBER '94

* petek, 4. november ob 19.00: **Center za duhovno kulturo - PREDAVANJE: Ali ima človek res dušo?** (Vznemirljive obsmrtno izkušnje in srečanja z bitjem iz svetlobe ter globoke meditativne in mistične izkušnje dajejo slutiti, da obstaja v človeku nekaj dosti bolj vzvišenega in plemenitega, kot je njegova umrljiva osebnost. To je duša, skrivnostno bitje, večni vir umetniškega navdiha, srčne etike in plemenitega poguma...). Cena vstopnice: 500 tolarjev;

* sobota 5. november ob 20.30: **GLEDALIŠKA PREDSTAVA** (Prešernovo gledališče Kranj): Ray Cooney: **ZBEŽI OD ŽENE**, komedija (režija: Zvone Šedlbauer, igrajo: Bernarda Oman, Judita Zidar, Dare Valič, Milan Kenda, Tine Oman, Matjaž Višnjar, Pavel Rakovec), cena vstopnice: 1.000 tolarjev;

* nedelja, 6. november ob 18.00 in 20.30: **FILMSKA USPEŠNICA** - akcijska mojstrovina **SPEED** (režija: Jan de Bont, glavne vloge: Keanu Reeves, Sandra Bullock, Denis Hooper) - Locarno 94!;

* torek, 8. november ob 20.30: **GLEDALIŠKA PREDSTAVA** v italijanskem jeziku - Narodno gledališče Ivan Zajc iz Reke - Domenico Starnone: **SOTTOBANCO** v organizaciji Skupnosti Italijanov G. Tartini Piran;

* petek 11. november ob 20.30: **KONCERT POPULARNIH OPERNIH ARIJ - SOLISTI IN ORKESTER KIJEVSE OPERE**, dirigenta: Anatolij Bojčenko in Stane Jurgec (program: Čajkovski, Rimski - Kozakov, Lisenko, Verdi, Rossini, Puccini, Šoštakovič), cena vstopnic (oštevilčeni sedeži) v predprodaji: 1.500 tolarjev, na dan koncerta: 2.000 tolarjev;

* sobota, 12. november ob 16.00: **OTROŠKI PROGRAM - RISANI FILM** - Walt Disney: **PALČICA**;

* nedelja, 13. november ob 18.00 in 20.30: **FILMSKO GLEDALIŠČE** - ljubezenska drama **NEVARNA ŽENSKA** (režija: Stephen Gyllenhaal, gl. vloge: Debra Winger, Gabriel Byrne, Barbara Hershey);

* sobota, 19. november ob 20.30: **PREDVIDOMA PREDSTAVITEV KNJIGE JANEZA BOGATAJA in RAZSTAVA POSLOVNIH DARIL**;

* nedelja, 20. november ob 18.00 in 20.30: **FILMSKA USPEŠNICA** - sodobna romantična komedija **ŠTIRI POROKE IN POGREB** (režija: Mike Newell, gl. vloge: Andie Mac Dowell, Hugh Grant);

* petek, 25. in sobota 26. november: **SLOVENSKI FILMSKI MARATON** (slovesna predstavitev novih slovenskih kratkometražnih in celovečernih igranih filmov);

* nedelja 27. november ob 20.30: **GLEDALIŠKA PREDSTAVA** v italijanskem jeziku - Teatro Stabile di Trieste - Dostojevski: **L'IDIOTA** (v organizaciji Skupnosti Italijanov G. Tartini Piran);

V sodelovanju s Centrom za duhovno kulturo smo v novembru pripravili tudi TEČAJ GLOBINSKE MEDITACIJE GAMA: kako živeti bolj samozavestno, sproščeno, zdravo in s poslušom za sebe in druge.

GAMA je metoda za širjenje zavedanja. Z njo dosežemo telesno sprostitve, čustveno umiritev in miselno zbranost. Predvsem pa vzpostavimo globok stik s seboj ter se na globlji, nov in svež način zavemo samega sebe, svojih resničnih želja in interesov. GAMA ni filozofija, religija ali hipnoza in je neodvisna od posameznikovega osebnega prepričanja, verovanja ali pogleda na svet. Je osebna praksa, uporabna za direktorje, gospodinjke, študente, upokojeince, umetnike, znanstvenike, ...

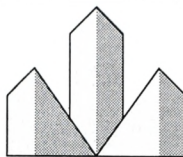
termin: 21., 22., 23., 28., 29., 30. november in 1. december 1994, od 18.00 do 20.00,

prijave: Avditorij Portorož, tel.: 066-73-571 (Ksenija Mahne), cena tečaja: 15.000 tolarjev.

NAJAVE ZA DECEMBER

* nedelja, 25. december ob 20.30: **BOŽIČNI KONCERT - SLOVENSKI OKTET** in **KOMORNI ORKESTER PRO ARTE** (dirigentka: Nada Matošević, program: Corelli, Gounod, Mozart);

* četrtek, 29. december ob 20.30: **TRADICIONALNI SVEČANI NOVOLETNI KONCERT - SIMFONIČNI ORKESTER MARIBORSKE FILHARMONIJE** (dirigent: Uroš Lajovic, solista: Dunja Spruk - sopran; Jurij Reja - tenor, program: Offenbach, Lehar, Ipavec, von Suppe, Sarasate, Gregorc, Mascagni, Kalman, Strauss) (omejeno število vstopnic).

ŠIFRA

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec. Ivan Konstantinovič
Sončno nabrežje 14,
66310 IZOLA,
tel./fax: 066/63-211

Primorski skladi d.o.o. KOPER

Upravljanje
z investicijskimi
skladi

Modra linija

d.d.
koper

Obveščamo, da smo pričeli z zbiranjem
certifikatov za našo investicijsko družbo
MODRA LINIJA D.D. KOPER

VLOŽITE CERTIFIKAT V SVOJO
DOMAČO PRIMORSKO DRUŽBO

VPISNA MESTA V NAŠI OBČINI
Splošna Banka Koper v Piranu in Luciji
PTT v Piranu, Luciji in Portorožu
SDK v Portorožu
Društvo upokojeincev v Piranu

Informacije: 37-764

Številka/numero 10 * oktober/ottobre 1994 * letnik/anno IV *
Portorožan je vpisan v register časopisov pod št. 990 * predsednica
časopisnega sveta: **Majda VLAČIČ** * UREDNIŠTVO/REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (v.d. gl. in odg. urednika), **David BOŽIČ**, **Mitja JANČAR**,
Boris KOČEVAR, **Jovan NIKOLIČ**, **Snežna REŠEK**, **Irina STEGEL**, **Livija SIKUR ZORMAN** * oblikovanje naslovnice/copertina di **Teo TAVŽELJ**,
dia * računalniški prelom **Edi** * tisk/stampa **PIGRAJ**, d.o.o. **Piran** *
naklada/tiratura: 3.000 * izdajatelj/editore: **KS PORTOROŽ/ CL DI PORTOROSE** * NASLOV UREDNIŠTVA/INDIRIZZO DELLA REDAZIONE:
Obala 16, Portorož/Lungomare 16, Portorose * tel.: 066/73-046 *
cena enega izvoda/prezzo di un esemplare: 0 SIT. V TEJ ŠTEVILKI SO
SODELOVALI ŠE/A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO:.,
Cesarina SMREKAR, **dr. Saša ŽUŽEK REŠEK**, **KS PIRAN** - **Rudi MRAZ**,
mag. Franci HENIGMAN, **Sonja POŽAR**, **Franc BERGANT**, **dipl.iur.**,
Sandra KUMP, **Duška ŽITKO**, **Miloš JOVANOVIČ**, **Alberto PUCER** in še
kdo...
Vinjete: **Sandro SAMBI**.

TISKANO NA RECIKLAŽNEM PAPIRJU

Zadnja vest: Od Republiške uprave za telekomunikacije pri Ministrstvu za promet in zveze Ljubljana je v uredništvo Portorožana tik pred zaključkom redakcije prispel sledeči dopis:

Od Ministrstva za promet in zveze smo prejeli omenjeno peticijo v nadaljno obravnavanje.

Popolnoma razumemo težave krajanov na območju Belega križa. Vsled tega detajlno proučujemo vso dokumentacijo, katera nam je na razpolago. Po proučitvi dokumentacije, bomo uskladili naše delovanje z Ministrstvom za zdravstvo in opravili bomo določene poizvedbe s ciljem, da se objektivno oceni nastala situacija. S strani Republiške uprave za telekomunikacije bomo opravili tudi določene aktivnosti v zvezi z meritvami na terenu samem.

Menimo, da bomo po opravljenih aktivnostih lahko prišli do dovolj podatkov in tako do objektivne ocene in vidikov možnosti reševanja.

Pripravil:
Sašo Rekef

Direktor
Zvonko Bajec

**OKTOBRSKA LESTVICA NAJBOLJ GLEDANIH
FILMOV V VIDEOCENTRU MIKI**

TOP 10

1. **IN THE LINE OF FIRE** (Na ognjeni črti): Clint Eastwood, John Malkovich (akcijski triller)
2. **JURASSIC PARK** (Jurski park): Sam Neill, Laura Dern (pustolovski)
3. **GERONIMO** (Geronimo): Jason Patric, Robert Duvall (western)
4. **DEMOLITION MAN** (Razbijač): Sylvester Stallone, Wesley Snipes (akcijski, fantastika)
5. **THE FUGITIVE** (Begunec): Harrison Ford, Tommy Lee Jones (akcijski, triller)
6. **TRUE ROMANCE** (Prava stvar): Christian Slater, P. Arquette (akcijski)
7. **ACCIDENTAL HERO** (Naključni junak): Dustin Hoffman, Andy Garcia (drama)
8. **SINGLE WHITE FEMALE** (Sostanovalka): Bridget Fonda, Jennifer Jason Leigh (triller)
9. **DAVE** (Dave): Kevin Kline, Sigourney Weaver (komedija)
10. **LAST ACTION HERO** (Zadnja velika pustolovščina): Arnold Schwarzenegger, F. Murray Abraham (akcijska komedija)

VIDEOCENTER MIKI

Seča 194c, Portorož

film & video
company

ODPRTO VSAK DAN OD 10.00 DO 21.00

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH OD 16.00 DO 21.00

TEL.: 71-139, 79-398
FAX.: 71-139

d.o.o. - s.r.l.

podjetje za oskrbo z energijo - azienda per il fornimento di energia
Fornače 33, Piran, tel.: 79-895

splošna banka koper

**Oktober smo v Splošni banki Koper poimenovali "Mesec varčevanja",
zadnji dan tega meseca, 31. oktobra
pa se pridružujemo Svetovnemu dnevu varčevanja.**

**V "Mesecu varčevanja" Vas še posebej vabimo v naše enote,
kjer Vam bodo strokovno usposobljeni delavci predstavili
našo ponudbo in Vam svetovali pri odločitvah.**

**Vsem, ki bi v tem času želeli postati imetnik
plačilne kartice ACTIVA ali uporabnik BANKOMATA,
bomo to omogočili po polovični ceni Tarife Splošne banke Koper.**